

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Будівельний факультет
Кафедра економічної теорії, обліку та оподаткування

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

на тему:

«Облік, аналіз і аудит статутного капіталу будівельного підприємства»

Трицяк Єлизавети Юріївни

Київ 2022 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Будівельний факультет

Кафедра економічної теорії, обліку та оподаткування

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Лич В.М.

«___» _____ 2022 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

«Облік, аналіз і аудит статутного капіталу будівельного підприємства»

Виконала: студентка групи ОіА-41

Трицяк Єлизавета Юріївна

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік і аудит»

Керівник: Іванова Т.М.

(прізвище, ініціали,)

к.ек.н., доцент

науковий ступінь, вчене звання

Рецензент: Тормосов

(прізвище, ініціали)

д.н.е., доцент

науковий ступінь, вчене звання

Київ 2022 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: **Будівельний**

Кафедра: економічної теорії, обліку та оподаткування

Освітній рівень: бакалавр за освітньо-професійною програмою

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація: «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан будівельного
факультету

Іванченко Григорій
Михайлович

« ___ » _____ 2022 року

З А В Д А Н Н Я ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

Тритяк Єлизавета Юріївна

1. Тема роботи

«Облік, аналіз і аудит статутного капіталу будівельного підприємства»
затверджена наказом ректора КНУБА № 269/2 від «18» квітня 2022 р.

2. Керівник роботи

к.е.н., доцент Іванова Тетяна Миколаївна

3. Строк подання студентом роботи до захисту «09» червня 2022 року

4. Вихідні дані: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку та методичні рекомендації, річні звіти ПАТ «Київпроект», дані для аналітичного та синтетичного обліку, періодична література, праці провідних вчених економістів.

5. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	12.04.2022
Розділ 2.	12.05.2022
Розділ 3.	01.06.2022
Остаточне оформлення роботи	09.06.2022
Перевірка роботи на плагіат	14.06.2022
Попередній захист роботи на кафедрі	20.06.2022
Направлення роботи на рецензування	21.06.2022

6. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірів	
		дата	підпис
Вступ		12.04.2022	
Розділ 1.		12.04.2022	
Розділ 2.		12.05.2022	
Розділ 3.		01.06.2022	
Висновки		01.06.2022	

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

п/п	Назва етапів виконання атестаційної випускної роботи	Термін виконання етапів атестаційної випускної роботи		Примітка
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
	Опрацювання літератури та розробка плану атестаційної випускної роботи	28.02.2022		виконано
	Підготовка Розділу 1 атестаційної випускної роботи	12.04.2022		виконано
	Підготовка Розділу 2 атестаційної випускної роботи	12.05.2022		виконано
	Підготовка Розділу 3 атестаційної випускної роботи	01.06.2022		виконано
	Подання атестаційної випускної роботи на кафедрі	09.06.2022		виконано
	Попередній захист роботи на кафедрі	20.06.2022		виконано
	Державна атестація	23.06.2022		виконано

8. Дата видачі завдання 18 лютого 2022 року

Зав. кафедри	_____	Лич В.М.
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Керівник	_____	Іванова Т.М.
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Студент	_____	Трицяк Є.Ю.
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (summary) до атестаційної випускної роботи студента:		<i>Тритяк Єлизавети Юрїївни</i>	
Назва ВНЗ	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема	Облік, аналіз і аудит статутного капіталу будівельного підприємства		
Освітній ступень	Бакалавр за освітньо-професійною програмою навчання		
Факультет	Будівельний		
Кафедра	Економічної теорії, обліку та оподаткування		
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»		
Спеціалізація	«Облік і аудит» гр. ОіА		
Керівник	к.е.н., доцент Іванова Тетяна Миколаївна		
Обсяг роботи:	пояснювальна записка, стор.	розділів	креслень формату А1
	85	3	0
Розділ 1:	Розглянуто теоретичні основи власного капіталу будівельного підприємства: його сутність та значення, особливості формування капіталу в різних організаційно-правових формах господарювання, а також нормативне регулювання його формування та використання		
Розділ 2:	Розглянуто порядок організації обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу ПАТ «Київпроект»: синтетичний та аналітичний облік статутного капіталу та його складових на будівельному підприємстві, аналіз динаміки та структури статутного капіталу, а також порядок проведення аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект»		
Розділ 3 :	Розглянуто шляхи удосконалення організації обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу будівельних підприємств: проблеми обліку, аналізу та аудиту власного капіталу та його складових, а також напрями їхнього удосконалення		
Висновки по роботі:	За результатами проведеного дослідження сформульовано загальні висновки та пропозиції за темою дослідження, які направлені на вдосконалення обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу будівельного підприємства		
Ключові слова: власний капітал, статутний капітал, акціонерне товариство			
Keywords: own capital, authorized capital, joint stock company			

Укладач: _____ / Тритяк Є.Ю./
(підпис)

Керівник: _____ / Іванова Т.М./
(підпис)

« ___ » _____ 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	
БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Сутність та значення власного капіталу в діяльності підприємства	10
1.2. Особливості формування статутного капіталу в різних організаційно-правових формах господарювання.....	14
1.3. Нормативне регулювання формування та використання власного капіталу будівельних підприємств.....	21
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ	
СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ПАТ «КИЇВПРОЕКТ»	27
2.1. Облік формування та використання статутного капіталу ПАТ «Київпроект».....	27
2.2. Аналіз динаміки та структури статутного капіталу ПАТ «Київпроект»	37
2.3. Порядок проведення аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект».....	45
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
54	
3.1. Проблеми обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу підприємств будівельної галузі	54
3.2. Напрями удосконалення обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу	60
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	71

ВСТУП

Актуальність теми даного дослідження полягає в тому, що власний капітал підприємства відображає його фінансову стабільність та кредитоспроможність. Він є одним із головних фінансових показників, оскільки являється початковою та безстроковою основою фінансування діяльності підприємства, а також джерелом погашення збитків. Власний капітал виконує одну із головних функцій та ролі підприємства, а саме: формувальну, розподільчу, управлінську, захисну, гарантійну, індикативну, репрезентативну. Тому питання ефективності організації обліку, аналізу та аудиту власного капіталу та його складових є найбільш актуальною темою не тільки сьогодні, а й на протязі довгих років.

Під час проведення аналізу та аудиту фінансової звітності підприємства найбільшу увагу приділяють саме власному капіталу. Однією з найважливіших складових власного капіталу є статутний капітал, адже він відображає розміри фінансового стану підприємства. Ресурси, які вносяться учасниками до статутного капіталу, слугують основою для запуску діяльності новоствореного товариства або для фінансування діяльності вже наявного. Саме організація, ефективне використання, управління статутним капіталом є важливим завданням підприємства.

Методологічна база дослідження. Дослідженням обліку, аналізу та аудиту власного капіталу займалися такі провідні вчені як: Ануфрієв В., Беста Ф., Бутиць Ф., Волкова Н., Воробйов Ю., Геєць В., Гінзбург А., Гладких Г., Зуділін О., Зятковський І., Клименко С., Крутов В., Кулаковська Н., Лахтінова Л., Мостійчук М., Пархоменко В., Прокопенко Л., Рудченко О., Сопко В., Терещенко О., Ткач А. та інші. Проте деякі питання, пов'язані з особливостями власного капіталу на будівельних підприємствах, залишаються недостатньо вивченими та потребують подальшого дослідження.

Метою атестаційної випускної роботи є дослідження особливостей організації та методики обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу будівельного підприємства.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити наступні **завдання**:

- розглянути сутність та роль власного капіталу в діяльності підприємства;
- визначити особливості формування статутного капіталу в різних організаційно-правових формах господарювання;
- вивчити нормативне регулювання формування та використання власного капіталу будівельних підприємств;
- визначити синтетичний та аналітичний облік формування та використання статутного капіталу ПАТ «Київпроект»;
- проаналізувати динаміку та структуру статутного капіталу будівельного підприємства;
- розглянути порядок проведення аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект»;
- окреслити основні проблеми обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу підприємств будівельної галузі;
- визначити напрями удосконалення обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу.

Предметом дослідження є організаційні, методичні та практичні питання обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу будівельного підприємства.

Об'єктом дослідження виступає статутний капітал приватного акціонерного товариства «Київпроект» (далі – ПАТ «Київпроект»).

Інформаційною базою дослідження стали Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про акціонерні товариства», нормативно-правові акти, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Міжнародні стандарти фінансової звітності, Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Міжнародні стандарти аудиту, підручники, статті, ресурси Інтернет, фінансова звітність ПАТ «Київпроект».

У процесі дослідження для розкриття сутності та змісту категорій були застосовані такі **методи дослідження**: аналізу та синтезу (для дослідження окремих складових та логічних узагальнень), метод порівняльного аналізу, методи горизонтального та вертикального аналізу, економічний метод пізнання.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати проведеного дослідження статутного капіталу ПАТ «Київпроект» в напрямках удосконалення організації обліку та аудиту можуть бути застосовані в практичній діяльності будівельних підприємств.

Апробація результатів. Основні положення атестаційної випускної роботи були представлені на IV Міжнародній науково-практичній конференції: «Економіко-управлінські та інформаційно-аналітичні новації в будівництві» з доповіддю на тему: «Напрями підвищення ефективності аудиту власного капіталу будівельних підприємств» (7-8 червня 2022 р., м. Київ).

Структура роботи. Атестаційна робота складається зі вступу, трьох розділів та висновків. У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, мета, завдання, предмет та об'єкт дослідження. Перший розділ присвячено теоретичним засадам власного капіталу будівельного підприємства. У другому розділі розглянуті питання організації обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу публічного акціонерного товариства «Київпроект». Третій розділ присвячено виявленню проблем та пошуку напрямів удосконалення обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу будівельного підприємства. Робота доповнена графічним матеріалом та включає: 12 таблиць, 5 рисунків, 52 використаних джерела, 3 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та значення власного капіталу в діяльності підприємства

Капітал – ресурси, які використовують у виробництві товарів або при наданні послуг. Капіталом вважається все те, що використовується для виробництва, але не споживається в ньому. Він слугує початком для створення і подальшого розвитку підприємства, оскільки будь-яке підприємство утворюється для отримання і збереження прибутку.

Термін «капітал» утворився від латинського «capitalis», що означає головний, домінуючий, основний.

Класична економічна теорія визначає капітал як один з найголовніших факторів виробництва, іншими вважаються земля (природні ресурси) та праця (діяльність людей) [22].

Капітал будь-якого підприємства поділяється на власний та позиковий. Позиковий капітал – сукупність грошових капіталів, що надається на тимчасове користування за умов повернення і плати у вигляді відсотків. Власний капітал – це кошти власників і власних фінансових ресурсів самого підприємства.

Власний капітал виступає основним фактором виробництва, а також:

- характеризує фінансові ресурси підприємства;
- є головним джерелом формування блага його власників як у поточний період, так і в перспективі;
- є головним чинником у формуванні ринкової вартості підприємства;
- використовується на розсуд власників, що закріплює за ними право власності на володіння, користування і розпорядження власним капіталом на свій розсуд і відповідно до законодавства;

- показник рівня ефективності господарської діяльності підприємства [49].

Виділення окремих функцій та ролі власного капіталу підприємства представлено в таблиці 1.1 [39]:

Таблиця 1.1

Функції та роль власного капіталу підприємства

Функції	Характеристика	Значення
Первинні функції		
Формувальна	Мобілізація фінансових ресурсів і забезпечення матеріальних умов для створення і функціонування підприємства	Накопичення фінансових ресурсів для створення фінансової бази підприємства
Розподільча	Забезпечення власників та учасників розподілу чистого прибутку та активів при ліквідації підприємства	Розподіл пропорціями чистого прибутку та активів між власниками підприємства
Управлінська	Забезпечує участь власників у прийнятті рішень	Визначає можливість прийняття участі власників в управлінні підприємством
Захисна	Підтримує фінансову стійкість та платоспроможність підприємства	Уникнення фінансових ризиків, пов'язаних з використанням капіталу підприємства
Вторинні функції		
Гарантійна	Підтвердження платоспроможності та фінансової стійкості для кредиторів та інвесторів	Гарантування інтересів кредиторів та інвесторів
Індикативна	Відображення ринкової вартості підприємства	Формування ринкової вартості підприємства
Репрезентативна	Формування іміджу для кредиторів та інвесторів	Відображення інвестиційної привабливості підприємства

У бухгалтерському обліку власний капітал включає різні за своїм економічним змістом форми та складові:

1. Зареєстрований (пайовий) капітал:
 - статутний капітал;
 - пайовий капітал;
 - інший зареєстрований капітал;
 - внески до незареєстрованого статутного капіталу.
2. Капітал у дооцінках:
 - дооцінка (уцінка) основних засобів;

- дооцінка (уцінка) нематеріальних активів;
 - дооцінка (уцінка) фінансових інструментів;
 - інший капітал у дооцінках.
3. Додатковий капітал:
- емісійний дохід;
 - інший вкладений капітал;
 - накопичені курсові різниці;
 - безоплатно одержані необоротні активи;
 - інший додатковий капітал.
4. Резервний капітал.
5. Нерозподілені прибутки (непокриті збитки):
- прибуток нерозподілений;
 - непокриті збитки;
 - прибуток, використаний у звітному періоді.
6. Вилучений капітал:
- вилучені акції;
 - вилучені вклади і паї;
 - інший вилучений капітал.
7. Неоплачений капітал [39].

Власний капітал підприємства характеризується різними формами та категоріями. До однієї з них належить статутний капітал, який виступає фундаментом для формування будь-якої компанії, з його формування починається фінансово-господарська діяльність підприємства, а також виступає гарантією виконання зобов'язань перед клієнтом.

Статутний капітал (фонд) – це виділені підприємству або залучені ним на засадах, визначених законодавством, фінансові ресурси. Він може виступати не тільки як гроші, а і цінні папери, нерухомість, інше майно, правами на інтелектуальну власність та інше [15].

Основним установчим документом більшості підприємств є статут, в якому фіксується хто, що вніс та визначена за згодою власників оцінена вартість цього внеску. По мінімальному внеску кожного з учасників у співвідношенні до загальної вартості статутного капіталу, визначається частка кожного, його право голосу на загальних зборах.

Вартість внесків завжди постійна, тобто визначається один раз та фіксується у статуті і надалі не переоцінюється.

Статутний капітал не утворюють філії підприємств, відокремлені його підрозділи, кооперативи, кредитні спілки, ОСББ, профспілки, а також інші непідприємницькі товариства [38].

Як вже було зазначено вище, статутний капітал може виступати не тільки як гроші. У таблиці 1.2 наведені дозволені та заборонені внески до статутного капіталу підприємств [38].

Таблиця 1.2

Дозволені та заборонені внески до статутного капіталу

Критерії	Внески до статутного капіталу	
	Дозволені	Заборонені
Види майна	Для всіх підприємств: • кошти (в тому числі в іноземній валюті); • цінні папери (акції, інвестиційні сертифікати тощо); • інше майно (нерухомість, обладнання, техніка та інші матеріальні цінності); • майнові права, що мають грошову оцінку	Для ТОВ: • бюджетні кошти; • кошти отримані в кредит чи під заставу; • векселі; • майно державних підприємств, яке не підлягає приватизації Для АТ додатково: • боргові цінні папери, емітентом яких є засновник; • зобов'язання з виконання робіт для АТ і надання послуг
Права щодо майна	Майно має належати учаснику на праві власності, повинно бути відчужуваним, мати грошову оцінку	Майно, що є орендованим, яке знаходиться в заставі, грошову оцінку якого достовірно встановити не можливо. Також права на земельну частку, земельні ділянки, що призначені для ведення особистого сільського господарства

Статутний капітал товариств виконує певні функції, завдяки яким розкривається його сутність та призначення. Ю. В. Хорт виділяє такі основні його функції: стартова (джерело коштів для підприємницької діяльності), гарантійна та регулятивна.

Стартова функція передбачає, що ресурси, які вносяться учасниками до статутного капіталу, слугують основою для запуску діяльності новоствореного товариства або для фінансування діяльності вже наявного. Формування статутного капіталу не є безальтернативним способом профінансувати діяльність товариства – завжди є можливість залучити позикові кошти; також у товариства є й інші способи, такі як одержання державної або приватної допомоги. До цієї функції можливо застосовувати термін «інвестиційна», яка охоплює відносини, пов'язані не лише з первинним формуванням статутного капіталу, а й із його збільшенням у процесі подальшого діяльності підприємства.

Гарантійна функція статутного капіталу під час його формування з моменту створення товариства забезпечується солідарною відповідальністю учасників, які не повністю внесли вклади, за зобов'язаннями товариства у межах вартості невнесених ними вкладів. У разі не внесення ними таких вкладів обов'язком загальних зборів є прийняття рішення щодо учасника. На важливість цієї функції звертають увагу як за кордоном, так і в Україні. Європейські експерти відзначили, що кредитори компанії зацікавлені не стільки у капіталі компанії (і одночасно не в його мінімальному розмірі), скільки у здатності такої компанії оплачувати свої короткострокові та довгострокові борги [26].

Розмір статутного капіталу підприємства, порядок його формування, збільшення і зменшення залежить від організаційно-правової форми підприємства.

1.2. Особливості формування статутного капіталу в різних організаційно-правових формах господарювання

Організаційно-правова форма господарювання – це форма здійснення господарської (зокрема, підприємницької) діяльності з відповідною правовою основою, яка визначає характер відносин між засновниками (учасниками), режим майнової відповідальності по зобов'язаннях підприємства (організації), порядок створення, реорганізації, ліквідації, управління, розподілу одержаних прибутків, можливі джерела фінансування діяльності тощо [25].

На сьогоднішній день, є не менш важливою темою обґрунтування власного капіталу для початку та продовження його ефективного функціонування, а також основні відмінності у формуванні статутного капіталу на підприємствах різних організаційно-правових форм діяльності.

Згідно чинного законодавства в Україні можна виділити наступні основні форми господарювання:

1. Фізична особа-підприємець (ФОП) – може бути громадянином України, іноземним громадянином, особою без громадянства, яка здійснює підприємницьку діяльність. Громадянин визначається суб'єктом господарювання у разі здійснення ним підприємницької діяльності за умови державної реєстрації його як підприємця без статусу юридичної особи. Громадянин-підприємець відповідає за своїми зобов'язаннями усім своїм майном, на яке відповідно до закону може бути звернено стягнення [25].

Оскільки ФОП несе відповідальність усім своїм власним майном, то на початку своєї діяльності він може не відкривати поточний рахунок, не використовувати печатку, тому що статутний капітал йому не потрібен.

2. Приватне підприємство (ПП) – підприємство, що діє на основі приватної власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання – юридичної особи. Підприємство, якщо законом не встановлено інше, діє на основі статуту. Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку із своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом [25].

Статутний фонд приватного підприємства представляє собою загальну вартість активів, внесених учасниками до загального капіталу. Особливістю підприємств цієї форми є те, що законодавством не встановлено для них обмежень щодо розмірів такого фонду. Він може бути таким, яким побажають засновники.

Внески можуть бути будь-якої форми. Тобто статутний фонд підприємства може формуватися з грошей або майна різної цінності. Майно потребує додаткового документального оформлення відповідно до чинного законодавства. Все майно буде передано у власність юридичної особи, в ролі якої виступає приватне підприємство [51].

Якщо статутний фонд підприємства включає майнові і немайнові активи, його можна вважати змішаним. Можливі й інші варіанти – тільки в грошовому еквіваленті або лише у вигляді цінного майна.

Використання фонду може бути спрямоване на забезпечення поточних витрат підприємства або на покриття збитків та ризиків. Засновники ризикують лише своїми вкладками до статутного фонду, тобто вони не відповідають за зобов'язаннями юридичної особи власним майном, яке не було передане у власність приватного підприємства.

Статутний фонд підприємства, заснованого кількома власниками, складається з суми їх паїв. Відповідно до внесеної частки, засновники мають вплив на керування та розподіл отриманого прибутку. У статуті можуть бути описані варіанти розширення підприємства, наприклад, за рахунок вступу до нього нових учасників та внесення ними своїх паїв. Можливий і зворотній варіант – вихід одного або кількох засновників із корпоративного приватного підприємства [51].

3. Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) – господарське товариство, що має статутний фонд, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном. Учасники товариства, які повністю

сплатили свої вклади, несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах своїх вкладів [25].

Обмежень щодо мінімального і максимального розміру статутного капіталу не має. Розмір статутного капіталу товариства складається з номінальної вартості часток його учасників, виражених в національній валюті України. Розмір частки учасника товариства у статутному капіталі може додатково визначатися у відсотках. Розмір частки учасника товариства у відсотках повинен відповідати співвідношенню номінальної вартості його частки і статутного капіталу товариства.

Статутом товариства можуть бути передбачені обмеження по зміні співвідношення часток учасників. Відповідні положення можуть бути внесені до статуту, змінені або виключені з нього одноголосним рішенням загальних зборів учасників, в яких взяли участь всі учасники товариства. Товариство не може надавати позику для оплати внеску учасника або бути довіреною особою за позиками, кредитами, наданими третьою особою для оплати його внеску [44].

Внесок в негрошовій формі повинен мати грошову оцінку, затверджується одноголосним рішенням загальних зборів учасників, в яких взяли участь всі учасники товариства. При створенні товариства така оцінка визначається рішенням засновників про створення товариства.

Кожен учасник товариства повинен повністю внести свій вклад протягом шести місяців з дати державної реєстрації товариства, якщо інше не передбачено статутом. Відповідні положення можуть бути внесені до статуту, змінені або виключені з нього одноголосним рішенням загальних зборів учасників, в яких взяли участь всі учасники товариства.

Вартість вкладу кожного учасника товариства повинна бути не менше номінальної вартості його частки.

Якщо учасник прострочив внесення вкладу або його частини, виконавчий орган товариства повинен направити йому письмове попередження про прострочення. Попередження повинне містити інформацію про невнесений своєчасно внесок або його частину і додатковий термін, наданий для погашення

заборгованості. Додатковий термін, наданий для погашення заборгованості, встановлюється виконавчим органом товариства або статутом товариства, але не може перевищувати 30 днів [44].

Якщо учасник товариства не вніс вклад для погашення заборгованості протягом наданого додаткового строку, виконавчий орган товариства повинен скликати загальні збори учасників, які можуть прийняти одне з таких рішень:

1) про виключення учасника товариства, який має заборгованість по внесенню вкладу;

2) про зменшення статутного капіталу товариства на розмір неоплаченої частини частки учасника товариства;

3) про перерозподіл неоплаченої частки (частини частки) між іншими учасниками товариства без зміни розміру статутного капіталу товариства та сплати такої заборгованості відповідними учасниками;

4) про ліквідацію товариства [43].

Голоси, що припадають на частку учасника, який має заборгованість перед товариством, не враховуються при визначенні результатів голосування [37].

4. Акціонерне товариство (АТ) – товариство, яке має статутний фонд, поділений на визначену кількість акцій рівної номінальної вартості, і несе відповідальність за зобов'язаннями тільки майном товариства. Акціонери відповідають за зобов'язаннями товариства тільки в межах належних їм акцій. У випадках, передбачених статутом, акціонери, які не повністю оплатили акції, несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства також у межах несплаченої суми.

Згідно чинного законодавства мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства становить 1250 мінімальних заробітних плат, виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, діючої на момент створення (реєстрації) акціонерного товариства. Статутний капітал товариства визначає мінімальний розмір майна товариства, що гарантує інтереси його кредиторів [18].

Власний капітал (вартість чистих активів) товариства – різниця між сукупною вартістю активів товариства та вартістю його зобов'язань перед іншими

особами. Зміна мінімальних розмірів заробітних плат протягом 2013 - 2022 рр. представлена таблиці 1.3 [30].

Таблиця 1.3

Зміна мінімальних розмірів заробітних плат в Україні у 2013-2022 рр.

Період	Мінімальний розмір статутного капіталу АТ (1250 мінімальних заробітних плат)
з 1.01.2013 по 30.11.2013	1 433 750
з 31.12.2013 по 31.08.2015	1 522 500
з 01.09.2015 по 30.04.2016	1 722 500
з 01.05.2016 по 30.11.2016	1 812 500
з 01.12.2016 по 31.12.2016	2 000 000
з 01.01.2017 по 31.12.2017	4 000 000
з 01.01.2018 по 31.12.2018	4 653 750
з 01.01.2019 по 31.12.2019	5 216 250
з 01.01.2020 по 31.08.2020	5 903 750
з 01.09.2020 по 31.12.2020	6 250 000
з 01.01.2021 по 30.11.2021	7 500 000
з 01.12.2021 по 31.12.2021	8 125 000
з 01.01.2022 по 30.09.2022	8 125 000
з 01.10.2022 по 31.12.2022	8 375 000

Статутний капітал товариства збільшується шляхом підвищення номінальної вартості акцій або розміщення додаткових акцій існуючої номінальної вартості у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Акціонерне товариство має право збільшувати статутний капітал після реєстрації звітів про результати розміщення всіх попередніх випусків акцій. Збільшення статутного капіталу акціонерного товариства із залученням додаткових внесків здійснюється шляхом розміщення додаткових акцій. Збільшення статутного капіталу акціонерного товариства без залучення додаткових внесків здійснюється шляхом підвищення номінальної вартості акцій.

Акціонерне товариство не має права приймати рішення про збільшення статутного капіталу шляхом публічного розміщення акцій, якщо розмір власного капіталу менше, ніж розмір його статутного капіталу. Збільшення статутного

капіталу акціонерного товариства у разі наявності викуплених товариством акцій не допускається. Збільшення статутного капіталу товариства для покриття збитків не допускається, крім випадків, встановлених законом.

Обов'язковою умовою збільшення статутного капіталу акціонерним товариством є відповідність розміру статутного капіталу після його збільшення вимогам, що пред'являються до розміру мінімального статутного капіталу, на дату реєстрації змін до статуту товариства [42].

Порядок збільшення (зменшення) статутного капіталу акціонерного товариства затверджений рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 12.06.2018 р. № 385.

Статутний капітал акціонерного товариства зменшується в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, шляхом зменшення номінальної вартості акцій або шляхом анулювання раніше викуплених товариством акцій та зменшення їх загальної кількості, якщо це передбачено статутом товариства [12].

Після прийняття рішення про зменшення статутного капіталу акціонерного товариства виконавчий орган протягом 30 днів має письмово повідомити кожного кредитора, вимоги якого до акціонерного товариства не забезпечені заставою, гарантією чи порукою, про таке рішення.

Кредитор, вимоги якого до акціонерного товариства не забезпечені договорами застави чи поруки, протягом 30 днів після надходження йому повідомлення може звернутися до товариства з письмовою вимогою про здійснення протягом 45 днів одного з таких заходів на вибір товариства: забезпечення виконання зобов'язань шляхом укладення договору застави або поруки, дострокового припинення або виконання зобов'язань перед кредитором, якщо інше не передбачено договором між товариством та кредитором.

У разі, якщо кредитор не звернувся у встановлений термін до товариства з письмовою вимогою, вважається, що він не вимагає від товариства вчинення додаткових дій щодо зобов'язань перед ним.

Зменшення акціонерним товариством статутного капіталу нижче встановленого законом розміру тягне за собою ліквідацію товариства [42].

В цілому порядок формування капіталу та його особливості в залежності від організаційно-правової форми підприємства представлено в таблиці Б.1 (Додаток Б) [18].

При заснуванні будь-якого виду підприємства, чи для забезпечення його ефективної господарської діяльності, потрібно враховувати специфіку формування власного капіталу різних організаційно - правових форм діяльності підприємств.

1.3. Нормативне регулювання формування та використання власного капіталу будівельних підприємств

Безпека підприємницької діяльності є важливим компонентом для конкурентоспроможності країни. Захищеність економічних інтересів підприємств сприяє їхньому розвитку, функціонуванню та зростанню економіки, конкурентоспроможності, залучення інвестицій.

На сьогоднішній день, будівельна галузь посідає одне з основних місць в економіці держави. Її функціонування створює фонди виробничого і невиробничого характеру для функціонування всіх галузей національної економіки.

Одним з найважливіших завдань будь-якого підприємства – економічна безпека, яка контролюється відповідним органами за допомогою норм і законів. Без нормативно-правового регулювання неможливо створити та ефективно функціонувати будь-якому підприємству.

Держава та її органи виступають в якості суб'єктів систем економічної безпеки, а підприємство є об'єктом такої системи. Держава та підприємство залежать один від одного. Будь-яке підприємство покладається на конституційний захист і підтримку з боку держави, що забезпечує прибуток, зайнятість населення і підвищення життєвого рівня [24].

Для підтримки будь-якого підприємства, в тому числі і будівельного, держава використовує відповідні форми управління: нормативне регулювання, планування, управління, контроль.

Нормативна база України – це обґрунтування на державному рівні діяльності будь-якого підприємства, незалежно від форми власності, сфери діяльності та масштабу. Діяльність всіх організацій, установ, підприємств завжди спирається на законодавство країни і нормативні акти, які регулюють діяльність в певній сфері.

Основна роль держави в ринковій економіці – розробка законодавства і забезпечення виконання законів, а також, правове регулювання. Нормативно-правова база – це комплекс законів, інструкцій, актів та інших документів, які визначають порядок діяльності будь-якого суб'єкта господарювання:

- реєстрацію фізичної або юридичної особи;
- правові та організаційні норми;
- порядок організації виробництва;
- збут і систему оподаткування.

Правове регулювання підприємницької діяльності здійснюється нормативно - правовими актами України. Кожен нормативний документ обов'язковий для виконання.

Нормативно-правова база забезпечує:

- чіткий розподіл функцій між суб'єктами господарської діяльності, визначає їх права і обов'язки;
- розподіл функцій збору, обробки, аналізу та результатів інформації;
- раціональну побудову системи прийняття оптимальних управлінських рішень.

Нормативна база та її формування – це основна умова створення і розвитку кожного підприємства. Вона стимулює підприємницьку активність і коректну конкуренцію [34].

Нормативне регулювання підприємств, зокрема, в будівельній галузі здійснюється такими органами влади, а також виконує такі функції:

- Верховна Рада України – прийняття законів та постанов.
- Президент України – укази щодо напрямів інвестицій на певний період.
- Кабінет Міністрів України – прийняття постанов, які регулюються на основі відповідних законів.
- Уповноважені органи держави – регулювання в межах своїх повноважень.
- Органи місцевого самоврядування.
- Місцеві державні адміністрації [35].

Нормативно-правове регулювання державною діяльністю будівельних підприємств включає в себе:

1. Перелік нормативно-правових актів у сфері містобудування, який включає в себе: Конституцію України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Земельний кодекс України.

А також:

- закони України («Про адміністративні послуги», «Про захист персональних даних», «Про основи містобудування», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про рекламу» та інші);
- постанови Кабінету Міністрів України («Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності», «Про затвердження порядку здійснення державного архітектурно-будівельного нагляду», «Деякі питання діяльності органів державного архітектурно-будівельного контролю» та інші);
- розпорядження Кабінету Міністрів України: («Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, що надаються Державною архітектурно-будівельною інспекцією та її територіальними органами», «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри

надання адміністративних послуг», «Деякі питання запобігання корупції в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади»);

- накази Міністерства розвитку громад та територій України («Про утворення комісії з категоріювання об'єкта», «Про створення комплексної системи захисту інформації автоматизованої системи реєстру атестованих осіб», «Про утворення комісії з проведення попередніх випробувань та дослідної експлуатації комплексної системи захисту інформації автоматизованої системи реєстру атестованих осіб та інші);

2. Загальна інформація щодо підвищення кваліфікації відповідальних виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури. Законом України «Про архітектурну діяльність» визначено, що відповідальні виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, проходять професійну атестацію.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг».

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, яка підлягає ліцензуванню, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)».

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури».

6. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт».

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів»

8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю».

9. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».

10. Наказ Мінрегіону «Про затвердження форм актів та інших документів, які складаються під час або за результатами здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» [35].

Рішенням колегії Держбуду України 30 листопада 1990 року було створене державне підприємство «Укрархбудінформ», та є офіційним видавцем Мінрегіону України.

Основними напрямками діяльності є:

– підготовка, випуск і забезпечення організацій, підприємств різних форм власності та спеціалістів стандартами й нормативними документами у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів;

– ведення фонду нормативних документів у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів [16].

Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ) – центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду.

ДІАМ створено у грудні 2020 року постановою Кабінету Міністрів України №1340.

Основним завданням ДІАМ є реалізація державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, а саме:

- підготовка та внесення на розгляд Міністра пропозицій щодо забезпечення формування державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду;

- здійснення в межах повноважень, визначених законом, державного архітектурно-будівельного контролю за дотриманням замовниками, підприємствами, що надають технічні умови щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва, архітекторами та іншими проектувальниками, підрядниками, експертами, експертними організаціями та відповідальними виконавцями робіт, інженерами-консультантами, власниками будівель та лінійних споруд вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт;

- здійснення державного архітектурно-будівельного нагляду за дотриманням вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил територіальними органами ДІАМ, уповноваженими органами містобудування та архітектури, структурними підрозділами Київської міської держадміністрації та виконавчими органами сільських, селищних, міських рад з питань державного архітектурно-будівельного контролю, іншими органами, що здійснюють контроль у сфері містобудівної діяльності (об'єкти нагляду), під час провадження ними містобудівної діяльності;
- ліцензування видів господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, та здійснення контролю за додержанням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками;
- виконання дозвільних та реєстраційних функцій у будівництві у визначених законодавством випадках [40].

Єдиним законодавчим актом, який містить норми, що регулюють порядок створення і діяльності об'єднань суб'єктів господарювання, є Господарський кодекс України. Він визначає основні засади господарювання і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання [13].

Водночас існуюче на сьогодні нормативне регулювання є недостатнім та потребує вдосконалення з урахуванням реальних потреб економічного розвитку та інтеграції у світовий простір.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ПАТ «КИЇВПРОЕКТ»

2.1 Облік формування та використання статутного капіталу ПАТ «Київпроект»

Публічне акціонерне товариство «Київпроект» (далі ПАТ «Київпроект») – проектно-дослідницький комплекс, який об'єднує три проектні та дослідні інститути, два дочірні підприємства, Управління «Київпроект-6», 20 архітектурних майстерень, 4 конструкторські та 16 інженерних відділів. Воно посідає лідируюче місце серед проектних організацій м. Київ по реалізації соціального замовлення населення [23].

Товариство працює в галузі містобудування. На сьогодні основними видами діяльності є: діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах. В послужному списку компанії розробка усіх повоєнних генеральних планів столиці, роботи з комплексної забудови міських територій, формування системи загальноміського центру, реконструкція будинків та споруд, створення сучасних містобудівних ансамблів, об'єктів соціальної сфери та житла.

В стінах ПАТ «Київпроект» запроектована майже вся транспортна та інженерна інфраструктура м. Київ – це магістральні вулиці, шляхопроводи, мости, естакади та тунелі, пішохідні переходи, підземні переходи з сучасним використанням підземного простору, тролейбусні лінії, лінії швидкісного трамваю, водогони та каналізаційні колектори, насосні станції, очисні споруди, артезіанські свердловини, теплові магістралі, котельні тощо.

На базі окремих архітектурних майстерень у 1937 році була створена єдина архітектурна майстерня «Київміськпроект». Тут зосереджувались найкращі архітектурні сили на чолі з видатними містобудівниками І. Медгаузом, В. Риковим, М. Холостенком, М. Шехоніним.

У 1944 році, після звільнення Києва, для відновлення столиці було організовано Державні архітектурно-проектні майстерні під керівництвом В.Єлізарова. В 1945-1946 роках в його складі було створено бюро генерального плану та бюро експериментального проектування та типізації. Справжнім іспитом на творчу зрілість стала відбудова у 1947 році Хрещатика. У творчому змаганні взяли участь провідні зодчі Москви, Ленінграда, Києва, Одеси, Харкова. Проектування доручили колективу «Київпроект», який представляли О. Власов (керівник), А. Добровольський, В.Єлізаров, О. Заваров, О. Маліновський, Б.Приймак, В. Созанський. Великий обсяг будівельних робіт у зруйнованому війною місті сприяв тому, що у 1951 р. Державні архітектурні майстерні було реорганізовано у Державний інститут по проектуванню – «Київпроект».

У 2001 р. компанія «Київпроект» за вагомий внесок у містобудівельний розвиток та розбудову Києва була нагороджена орденом «За трудові досягнення» IV ст., висока якість продукції, відповідно до європейських стандартів, визначена міжнародним призом «Європейська якість».

Якість організації проектних робіт та проектної продукції підтверджено міжнародним сертифікатом якості ISO 9001:2000.

ПАТ «Київпроект» має державну ліцензію, АА № 499660, що дозволяє виконувати весь спектр проектних робіт:

- розробку генерального плану міста, його земельного кадастру, визначення земельних ділянок під забудову;
- повний комплекс послуг по збору вихідних даних, розробці проектно-кошторисної документації об'єктів житлово-цивільного та комунального призначення;
- розробку проектів реконструкції та перепрофілювання об'єктів соціальної сфери, визначення технічного стану існуючих будівель, рекомендації по їх посиленню;
- проектування всіх видів інженерних мереж, транспортних магістралей та комунальних споруд;

- виконання усіх видів геодезичних, інженерно-геологічних та геофізичних вишукувань в будівництві;
- експертизу та оцінку майна державних підприємств, що підлягають приватизації;
- визначення початкової вартості незавершеного будівництва, оцінку земельних ділянок під об'єкти, що приватизуються;
- проектний менеджмент, спільну роботу з зарубіжними партнерами, впровадження нових технологій та передових досягнень у галузі будівництва [23].

Задля постійного контролю обліку активів і пасивів підприємства, оформлення, реєстрацію, безперервне і взаємопов'язане відображення господарських операцій на рахунках та облікових регістрах, складання фінансової звітності, збору і систематизації інформації для зовнішніх і внутрішніх користувачів будь-яка організація використовує фінансовий облік. Він дає можливість дотримання законів, нормативних актів, положень, стандартів, інструкцій і принципів.

Публічне акціонерне товариство «Київпроект» публікує свою фінансову звітність тільки після зборів акціонерів. Останній такий збір, за інформацією з офіційних джерел, був 15.04.2021 року, на якому затвердили публікацію річної фінансової звітності за 2020 рік.

Отже, згідно фінансової звітності за 2020 рік, наведеної в додатку А, дохід ПАТ «Київпроект» становить 32416000 грн., чистий прибуток – 1726000 грн., активи – 43639000 грн., зобов'язання – 2481000 грн.

Публічне акціонерне товариство «Київпроект» фінансується за кошти, отримані від господарської діяльності підприємства. Структура капіталу товариства на 31.12.2020 р. склала: 94,0% – власний капітал, 6,0% – запозичений капітал. Власний капітал збільшився на 876 тис грн. . На кінець 2020 року показник абсолютної ліквідності склав 0,07, показник швидкої ліквідності – 3,99, показник загальної ліквідності – 5,66. Ці показники свідчать про достатність робочого капіталу для поточних потреб та високу ліквідність активів товариства. Товариство використовує процес детального бюджетування та прогнозування

грошових коштів для того, щоб гарантувати наявність ресурсів для виконання своїх платіжних зобов'язань [47].

Як і кожне підприємство, ПАТ «Київпроект» веде синтетичний та аналітичний облік, для якого використовує План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань, господарських операцій підприємств і організацій.

Синтетичний облік – узагальнюючий облік, який ведеться у регістрах синтетичного обліку (журналах, відомостях, Головній книзі) в розрізі синтетичних рахунків [14].

Зокрема для обліку власного капіталу ПАТ «Київпроект» використовує четвертий клас рахунків. Особливою увагою в даній роботі є синтетичні рахунки сорок і сорок шість.

Рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» призначений для обліку та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого зареєстрованого, пайового капіталу підприємства.

За кредитом рахунку 40 відображається збільшення зареєстрованого і пайового капіталу, а також надходження внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу, за дебетом – його зменшення.

Рахунок 40 має такі субрахунки:

- 401 «Статутний капітал»
- 402 «Пайовий капітал»
- 403 «Інший зареєстрований капітал»
- 404 «Внески до незареєстрованого статутного капіталу»

На субрахунку 401 відображається статутний капітал підприємства. Сальдо (залишок) по цьому субрахунку повинно відповідати розміру статутного капіталу, який зафіксовано в установчих документах.

Аналітичний облік ведеться за видами капіталу за кожним засновником [19].

Зміни статутного капіталу проводяться у встановленому чинним законодавством порядку тільки після внесення відповідних змін в установчі документи. Ці зміни відображаються в бухгалтерському обліку товариства.

Збільшення статутного капіталу може бути здійснене лише після повного внесення всіма учасниками раніше зареєстрованих часток [36].

Рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» кореспондує:

за дебетом з кредитом рахунків: 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 42 «Додатковий капітал», 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», 45 «Вилучений капітал», 46 «Неоплачений капітал», 67 «Розрахунки з учасниками».

за кредитом з дебетом рахунків: 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 12 «Нематеріальні активи», 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 15 «Капітальні інвестиції», 16 «Довгострокові біологічні активи», 20 «Виробничі запаси», 21 «Поточні біологічні активи», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 28 «Товари», 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 35 «Поточні фінансові інвестиції», 41 «Капітал у дооцінках», 42 «Додатковий капітал», 43 «Резервний капітал», 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», 46 «Неоплачений капітал», 50 «Довгострокові позики», 60 «Короткострокові позики», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», 67 «Розрахунки з учасниками», 68 «Розрахунки за іншими операціями» [19].

Облік статутного капіталу пов'язаний з обліком неоплаченого капіталу, тобто сумою заборгованості засновників за внесками до статутного капіталу. Для обліку цієї заборгованості використовується рахунок 46 «Неоплачений капітал» призначений для узагальнення інформації про зміни у складі неоплаченого капіталу підприємства.

За дебетом рахунку 46 відображається заборгованість засновників за внесками до статутного капіталу підприємства, за кредитом – погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу.

Аналітичний облік неоплаченого капіталу ведеться за видами розміщених неоплачених акцій та за кожним засновником підприємства [19].

Рахунок 46 «Неоплачений капітал» кореспондує:

за дебетом з кредитом рахунків: 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», 42 «Додатковий капітал», 45 «Вилучений капітал», 74 «Інші доходи».

за кредитом з дебетом рахунків: 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 12 «Нематеріальні активи», 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 15 «Капітальні інвестиції», 16 «Довгострокові біологічні активи», 20 «Виробничі запаси», 21 «Поточні біологічні активи», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 28 «Товари», 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 35 «Поточні фінансові інвестиції», 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», 42 «Додатковий капітал», 50 «Довгострокові позики», 51 «Довгострокові векселі видані», 52 «Довгострокові зобов'язання за облігаціями», 60 «Короткострокові позики», 62 «Короткострокові векселі видані», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 64 «Розрахунки за податками й платежами», 66 «Розрахунки за виплатами працівникам», 67 «Розрахунки з учасниками», 68 «Розрахунки за іншими операціями», 97 «Інші витрати» [19].

Аналітичний облік – це система бухгалтерських записів, що дає детальні відомості про рух господарських засобів; призначається для оперативного керівництва господарством і складання звітності; будується по кожному синтетичному рахунку окремо [2].

Для об'єднання в єдину систему записів синтетичного і аналітичного обліку при використанні журнальної форми обліку використовують журнали, в яких здійснюються записи в порядку проведення операцій по кредиту і дебету рахунків [37].

Журналів є декілька, кожен з них поділяються і використовується для певних класів рахунків.

Журнал 1 – відомості дебетових оборотів за рахунками 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 33 «Інші кошти», аналітичні дані до рахунків 30, 31, 33.

Журнал 2 за кредитом рахунків 50 «Довгострокові позики», 60 «Короткострокові позики», аналітичні дані рахунків 50, 60.

Журнал 3, відомості аналітичного обліку за кредитом рахунків: 16, 17, 34, 36, 37, 38, 51, 52, 53, 54, 55, 61, 62, 63, 64, 67, 68, 69.

Журнал 4 за кредитом рахунків 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 12 «Нематеріальні активи», 13 «Знос необоротних активів», 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 15 «Капітальні інвестиції», 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи», 19 «Гудвіл», 35 «Поточні фінансові інвестиції».

Журнал 5 за кредитом рахунків: 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 39, 65, 66, класу 9 «Витрати діяльності».

Журнал 5 А за кредитом рахунків: 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 39, 65, 66, класу 8 «Витрати за елементами», класу 9 «Витрати діяльності».

Журнал 6 за кредитом рахунків 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід», 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 «Інші доходи», 76 «Страхові платежі», 79 «Фінансові результати».

Журнал 7 за кредитом рахунків 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», 41 «Капітал у дооцінках», 42 «Додатковий капітал», 43 «Резервний капітал», 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», 45 «Вилучений капітал», 46 «Неоплачений капітал», 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів», 48 «Цільове фінансування і цільові надходження», 49 «Страхові резерви» [46].

Тобто, для обліку власного капіталу ПАТ «Київпроект» використовує Журнал №7, в якому відображаються суми оборотів за кредитом рахунків 4 класу плану рахунків.

В умовах автоматизованої обробки даних інформація за кожним із зазначених рахунків та їх субрахунків фіксується в електронних регістрах, аналітичних таблицях, аналізах розрахунків.

Таблиця 2.1

Облік формування статутного капіталу ПАТ «Київпроект», його збільшення та зменшення [36]

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума тис.грн.
		Дебет	Кредит	
1	Зареєстровано статут (зміни до статуту щодо збільшення статутного капіталу) товариства	46	401	12215
2	Здійснено внески до статутного капіталу:			
	-грошовими коштами	30,31	46	2649
	-основними засобами	10	46	4615
	-матеріальними цінностями	20,22	46	3895
	Збільшення статутного капіталу згідно з внесеними змінами до статуту	46	401	555
3	Збільшення статутного капіталу за рахунок:			
	-додаткових внесків грошовими коштами	30,31	46	156
4	-нерозподіленого прибутку	44,3	46	289
	-дивідендів, нарахованих учасниками	671	401	56
5	Зменшено статутний капітал при поверненні внесків учасниками	401	672	0

В кінці звітнього періоду складаються форми фінансової звітності. На основі даних за 2020 рік, що було взято з офіційного сайту «Київпроект», можна прослідкувати, визначити та зрозуміти, як заповнюються форми, в яких відображається власний капітал компанії:

Форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» відображає інформацію про активи, зобов'язання і власний капітал на звітну дату. Тобто, Баланс показує фінансовий стан підприємства на кінець останнього дня звітнього періоду.

Форма Балансу складається з двох частин:

- Активу – відомості про активи підприємства в розрізі їх видів;
- Пасиву – інформація про зобов'язання і власний капітал.

У Балансі ПАТ «Київпроект» власний капітал відображається у першому розділі пасиву. При заповненні статей Балансу в них переносять залишки відповідних рахунків [10].

Таблиця 2.2

Взаємозв'язок статей першого розділу пасиву Балансу з рахунками обліку на ПАТ «Київпроект» (тис. грн.)

Назва статті	Код рядка	Код рахунка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
Зареєстрований капітал	1400	40	12215	12215
Капітал у дооцінках	1405	41	-27447	-25841
Додатковий капітал	1410	42	11	11
Резервний капітал	1415	43	1832	1832
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	441 (442)	53671	52941
Неоплачений капітал	1425	46	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	45	(0)	(0)

З даної таблиці можна побачити, що на кінець звітнього періоду у порівнянні з початком сума капіталу у дооцінках необоротних активів і фінансових інструментів зменшилась, як і сума нерозподіленого прибутку. Заборгованості акціонерів за внесками до статутного капіталу відсутні. Фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників, відсутня.

Форма №2 «Звіт про фінансові результати»: в цій формі інформація про власний капітал представлена у другому розділі «Сукупний дохід».

Сукупний дохід – це зміни у власному капіталі протягом звітнього періоду внаслідок господарських операцій та інших подій [31].

При заповненні відповідних рядків другого розділу «Звіту про фінансові результати» використовують залишки відповідних рахунків.

Таблиця 2.3

Взаємозв'язок статей другого розділу «Звіту про фінансові результати» з рахунками обліку на ПАТ «Київпроект» (тис.грн.)

Стаття	Код рядка	Код рахунка або порядок розрахунку	За звітний період	За попередній рік
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	411,412	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	413	-850	-1154
Накопичені курсові різниці	2410	423	-	-

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	425	-	-
Інший сукупний дохід	2445	42 (без урахування 423)	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	p.2400+2405+2410+2415+2445	-850	-1154
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	p.2450*0,18	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	p.2450-2455	-850	-
Сукупний дохід	2465	p.2350+2355+2460	876	574

З даного фрагмента звіту можна побачити, що сукупний дохід у порівнянні з попереднім роком збільшився, з чого можливо зробити висновок про збільшення власного капіталу підприємства.

Форма №4 «Звіт про власний капітал» складається для надання користувачам фінансової звітності інформації про зміни у складі власного капіталу, а також операції, в результаті здійснення яких власний капітал був зменшений або відбулося внутрішнє його переміщення [11].

Заповнення цієї форми складається з форм №1 та 2, з урахуванням, вичисленням сум за допомогою проводок здійснених на основі плану рахунків.

Таблиця 2.4

Допоміжна таблиця складання звіту про власний капітал [36]

Назва статті звіту	Код рядка	Дебет	Кредит
Розподіл прибутку	4200	443	671
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	443	40
Відрахування до резервного капіталу	4210	443	43
Внески учасників	4240	31	40
Погашення заборгованості з капіталу	4245	31	46
Вилучення капіталу	4260	45	31
Перепродаж викуплених акцій	4265	31	45
Анулювання викуплених акцій	4270	40	45
Вилучення частки в капіталі	4275	40	672

Отже, на основі фінансової звітності ПАТ «Київпроект» можна провести аналіз динаміки та структури власного капіталу, а також прибутковості даного підприємства.

2.2 Аналіз динаміки та структури статутного капіталу ПАТ «Київпроект»

На результат ефективності підприємства фінансової, операційної та інвестиційної діяльності впливає управління капіталом. Особливу актуальність управління структурою капіталу набуває в умовах, що створюють підвищений рівень ризику діяльності підприємства – високі ціни на кредитні ресурси, постійне коливання валютного курсу, нестабільність ринку та ін. [8].

Процес аналізу структури капіталу та його вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства розглянуто на прикладі ПАТ «Київпроект».

Вихідні дані для аналізу структури капіталу ПАТ «Київпроект» містяться у Звіті про фінансовий стан, який наведений в додатку А.

Як вже зазначалось вище, свою фінансову звітність «Київпроект» опубліковує тільки після зборів акціонерів, останні такі збори були у 2021 році, де вони затвердили публікацію своєї звітності за 2020 рік. Зазвичай ці збори проводяться весною, але враховуючи сьогоденну ситуацію в країні, вони були перенесені. Тому свою фінансову звітність товариство за 2021 рік не публікувало.

Для більш повного аналізу структури власного капіталу ПАТ «Київпроект» потрібно використати дані за два останні опубліковані роки, тобто 2019-2020 роки.

Таблиця 2.5

Структура складових власного капіталу ПАТ «Київпроект» у 2019-2020 р.р.

Складові власного капіталу	2019 р.(тис. грн.)	2019 р. (%)	2020 р. (тис.грн.)	2020 р. (%)
Зареєстрований (пайовий) капітал	12215	30	12215	29,67

Капітал у дооцінках	-27447	-68	-25841	-62,78
Додатковий капітал	11	0,02	11	0,02
Резервний капітал	1832	4,5	1832	4,45
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	53671	133	52941	128,63
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	40282	100	41158	100

Графічне відображення складових власного капіталу за 2019 р. та 2020 р. представлено на рис.2.1 та рис. 2.2.

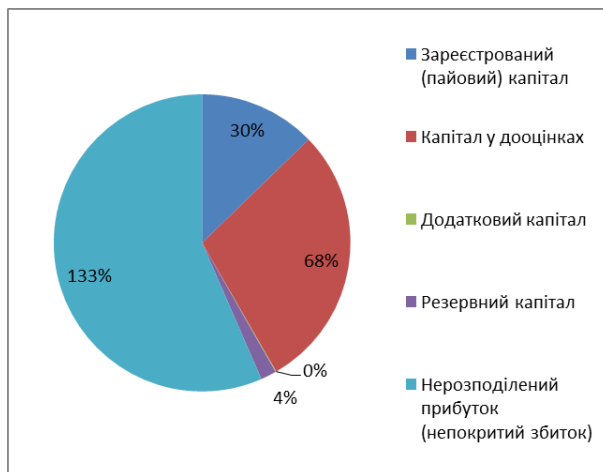

Рис 2.1 Складові власного капіталу ПАТ «Київпроект» за 2019 р.

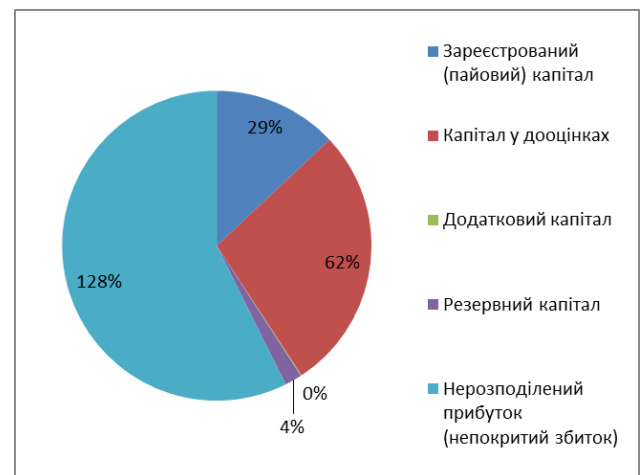

Рис. 2.2 Складові власного капіталу ПАТ «Київпроект» за 2020 р.

З даних таблиці 2.5 і рисунків структури складових власного капіталу можна побачити, що протягом 2019-2020 р.р. він змінився. Найбільше займає нерозподілений прибуток (непокритий збиток), капітал у дооцінках, зареєстрований (пайовий капітал). Для більш повного аналізу потрібно визначити динаміку його зміни, результати якого представлені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка складових власного капіталу ПАТ «Київпроект» за 2019-2020 р.р.(тис. грн.)

Власний капітал	2019 р.	2020 р.	Відхилення	
			+/-	%
Зареєстрований (пайовий) капітал	12215	12215	0	0

Капітал у дооцінках	-27447	-25841	1606	5,85
Додатковий капітал	11	11	0	0
Резервний капітал	1832	1832	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	53671	52941	-730	-1,36
Разом	40282	41158	876	2,2

З визначених даних за 2019-2020 рр. можна побудувати графік зміни динаміки власного капіталу.

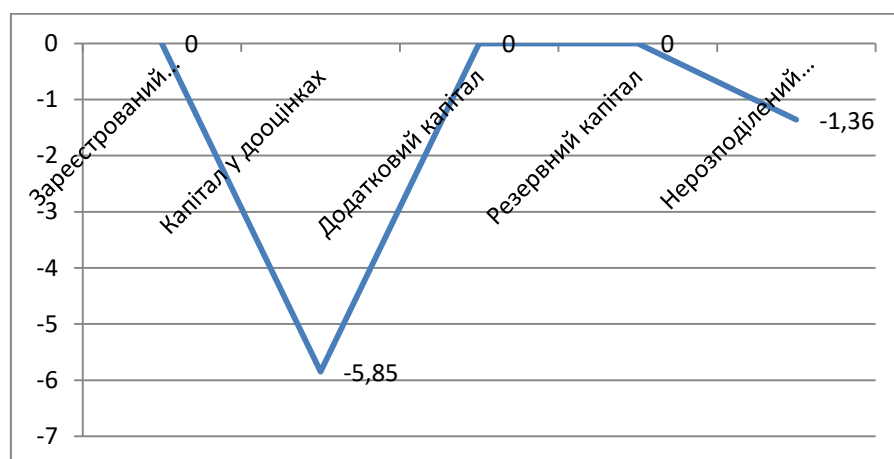

Рис 2.3 Зміни динаміки власного капіталу ПАТ «Київпроект» за 2019-2020 р.р.

Аналіз динаміки складових власного капіталу ПАТ «Київпроект» за 2019-2020 р.р. показав, що сума капіталу у дооцінках зменшилась на 1606 тис.грн. (або на 5,85%), тобто на підприємстві відбулась уцінка необоротних активів та фінансових інструментів. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) теж зменшився на 730 тис. грн. (або на 1,36%). Зареєстрований (пайовий) капітал, додатковий капітал, резервний капітал не зазнали змін. Щоб визначити, що саме впливає на динаміку власного капіталу товариства, потрібно проаналізувати структуру та динаміку пасиву Балансу.

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки майна ПАТ «Київпроект» за 2019-2020 р.р. (тис.грн.)

ПАСИВ	2019 р.	2020 р.	Відхилення	
			+/-	%

I. Власний капітал	40282	41158	876	2,17
Зареєстрований (пайовий) капітал	12215	12215	0	0,00
Капітал у дооцінках	27447	25841	1606	-5,85
Додатковий капітал	11	11	0	0,00
Резервний капітал	1832	1832	0	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	53671	52941	-730	-1,36
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	570	0	-570	-100,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	5100	2481	-2619	-51,35
Поточна кредиторська заборгованість за:	1129	1025	-104	-9,20
довгостроковими зобов'язаннями		93	93	100,00
товари, роботи, послуги	310	255	-55	-17,74
розрахунками з бюджетом	785	677	-108	-13,75
у тому числі з податку на прибуток	34		-34	-100,00
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	3187	1156	-2031	-63,72
Поточні забезпечення	818	298	-520	-63,56
БАЛАНС	45952	43639	-2313	5,03

Загальна вартість капіталу товариства протягом 2019-2020 р.р. зменшилась на 2313 тис.грн. (або на 5,03%). Зокрема, сума власного капіталу протягом досліджуваного періоду зросла на 876 тис.грн. (або на 2,17%).

Більшою мірою це було спричинено наявністю додаткового капіталу. Також, на суму збільшення власного капіталу вплинуло зменшення суми непокритих збитків на 730 тис.грн. (або на 1,36%). У 2019 році мали місце довгострокові зобов'язання і забезпечення, що вплинуло на збільшення в цьому ж році власного капіталу, але в інших роках не з'являлись [8].

Так як відбулось зменшення поточної кредиторської заборгованості на 104 тис.грн. (9,2%), зниження поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами на 2031 тис.грн. (або на 63,72%), це вплинуло на зменшення поточних

забезпечень на 520 тис.грн. (63,56%), поточних зобов'язань і забезпечень на 2619 тис.грн. (51,35%).

З визначених вище даних можна представити у вигляді гістограми зміни основних показників динаміки пасиву Балансу.

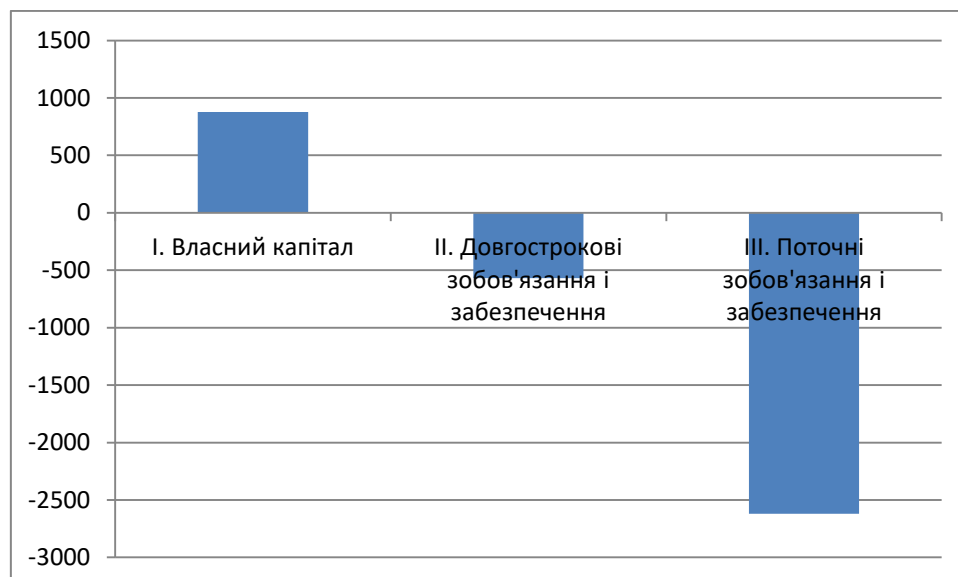

Рис 2.4 Зміна основних показників динаміки пасиву Балансу ПАТ «Київпроект» за 2019-2020 р.р.

Аналіз змін показників у 2020 році в порівнянні з 2019 роком показав, що на їх зменшення вплинула ситуація в світі, оскільки почалась пандемія коронавірусу. Але показники власного капіталу лише незначно зменшились. Тобто у підприємства в 2021 році є велика можливість їх підвищити за рахунок того, що в 2021 році відбувався значний прогрес у розбудові м. Київ та Київської області, що дасть можливість ПАТ «Київпроект» отримувати більше замовлень, які вплинуть на зростання прибутковості підприємства, і в наступному – на зростання власного капіталу.

Для більш повного аналізу використання власного капіталу потрібно розрахувати прибуток підприємства. Краще всього для цього підходить 4-факторна мультиплікативна модель, дані для якої представлені в додатку А.

Для побудову цієї моделі використовуються такі показники:

- власний капітал підприємства;
- коефіцієнт оборотності активів;
- мультиплікатор власного капіталу;
- чиста рентабельність [17].

Дана модель має такий вигляд [17]:

$$\text{ЧП} = \text{ВК} \times \text{Коб}_A \times \text{МК} \times \text{Рчиста}, \quad (2.1)$$

де ЧП – чистий прибуток,

ВК – залишки власного капіталу,

Коб_A – коефіцієнт оборотності активів,

МК – мультиплікатор власного капіталу,

Рчиста – чиста рентабельність.

Для визначення цих показників потрібно використати структуровані дані з додатку А, наведені в таблиці 2.6:

Таблиця 2.6

Дані для визначення 4-факторної мультиплікаційної моделі (тис.грн.)

Найменування	Коротке позначення	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення
Чистий дохід	ЧД	50920	32416	-18504
Загальна вартість активів	А	45952	43639	-2313
Залишки власного капіталу	ВК	40282	41158	876
Чистий прибуток	ЧП	1728	1726	-2

Коефіцієнт оборотності активів, показник за яким оцінюється рівень використання активів підприємства, розраховується за формулою [17]:

$$\text{Коб}_A = \frac{\text{ЧД}}{A} \quad (2.2)$$

$$\text{Коб}_{A2019} = 50920/45952 = 1,11$$

$$\text{Коб}_{A2020} = 32416/43639 = 0,73$$

Зміна даного показника свідчить про його зменшення на 23%, що відображає зменшення ефективності використання коштів підприємства. Також зниження коефіцієнту оборотності активів свідчить про погіршення рентабельності інвестицій.

Мультиплікатор власного капіталу характеризує здатність власного капіталу створювати активи, розраховується за формулою [17]:

$$M_k = \frac{A}{BK} \quad (2.3)$$

$$M_{k2019} = 45952/40282 = 1,14$$

$$M_{k2020} = 43639/41158 = 1,06$$

Зниження мультиплікатора власного капіталу вказує на те, що ПАТ «Київпроект» менше використовує суму боргу для фінансування активів, тобто витрати для обслуговування боргу нижчі.

Далі потрібно розрахувати рентабельність сукупних активів, яка розраховується за формулою [17]:

$$\text{Рентабельність сукупних активів} = \frac{\text{ЧП}}{A} \quad (2.4)$$

$$\text{Рентабельність сукупних активів}_{2019} = 1728/45952 = 0,037$$

$$\text{Рентабельність сукупних активів}_{2020} = 1726/43639 = 0,039$$

Протягом періоду, який було взято для аналізу, використання усіх активів підприємства збільшується за рахунок збільшення чистого прибутку.

Рентабельність власного капіталу показує, яку віддачу (норму прибутку) отримує підприємство на вкладений власний капітал. Максимізація цього показника – головне завдання управління підприємством. Цей показник розраховується за формулою [1]:

$$\text{Рентабельність власного капіталу} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}} \quad (2.5)$$

$$\text{Рентабельність власного капіталу}_{2019} = 1728/40282 = 0,043$$

$$\text{Рентабельність власного капіталу}_{2020} = 1726/41158 = 0,42$$

З визначених даних можливо зробити висновки, що підприємство працює на поліпшення даного показника. Також на його підвищення вплинуло зростання чистого прибутку та власного капіталу товариства.

Узагальнення визначених показників можна представити у вигляді діаграми, (рис. 2.5):

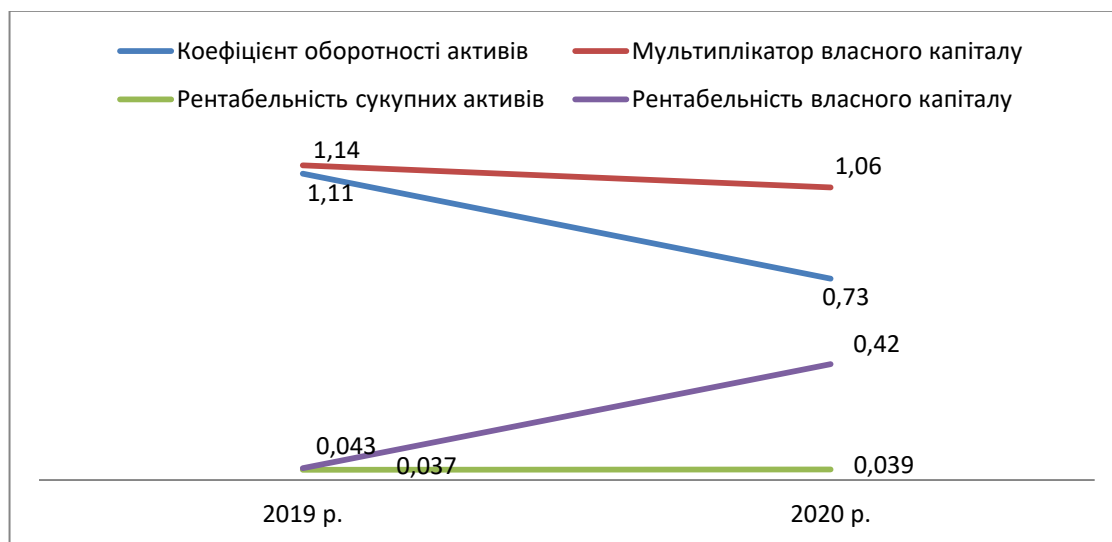

Рис. 2.5 Узагальнені показники 4-факторної мультиплікативної моделі

Одним із факторів, які дають підприємству найвищу фінансову стійкість, є власний капітал. Застосовуючи розраховану модель, можна чітко побачити, які фактори привели до збільшення чи зменшення величини прибутку.

Так, наприклад, розрахунок мультиплікатора власного капіталу показав його зниження протягом досліджуваного періоду, що свідчить про те, що ПАТ «Київпроект» почав менше використовувати суму боргу для фінансування активів. Внаслідок цього, прослідковується зниження загальної вартості активів в розрахунку коефіцієнта оборотності активів, який відображає зменшення ефективності використання коштів.

При оптимальному використанні боргу і власного капіталу коштів повинно бути 50/50. Зрозуміло, що такої ідеальної картинки не може бути. Задля поліпшення даної ситуації ПАТ «Київпроект» повинен збільшити суму власного капіталу - вартості активів.

Аналіз показників рентабельності свідчить про те, що підприємство плідно працює над підвищенням цього показника протягом аналізованого періоду.

Для поліпшення показників прибутку та рентабельності, ПАТ «Київпроект» може залучати до роботи більш кваліфікованих працівників, надавати програми розвитку для підвищення рівня кваліфікації працівників з меншим рівнем. Це дозволить товариству брати більший обсяг проектів як звичайних будинків, так і інноваційних, підвищити швидкість створення проектів, а також залучати нові інвестиції для подальшого розвитку, використовувати більш інноваційні технології у процесі діяльності.

2.3 Порядок проведення аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект»

Аудит – це вид незалежного фінансового контролю, який перевіряє достовірність та відповідність в усіх суттєвих аспектах законодавчим нормам, що регламентують порядок її підготовки, висловлення аудиторської думки, в узагальнюючому документі аудиторської перевірки, який відповідно до Міжнародних стандартів аудиту носить назву аудиторський звіт [3].

Аудиторська діяльність в Україні регулюється Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», іншими нормативно-правовими актами та Міжнародними стандартами аудиту.

Аудитори та суб'єкти аудиторської діяльності проводять аудиторську перевірку відповідно до міжнародних стандартів аудиту.

Міжнародні стандарти аудиту (МСА) – це документи, що формують однакові вимоги, при дотриманні яких забезпечується відповідний рівень якості аудиту й супутніх йому послуг, призначені для застосування при аудиту фінансової звітності підприємства.

Починаючи з 1 січня 2007 року Україна почала використовувати Міжнародні стандарти аудиту в якості Національних стандартів аудиту. Перехід до МСА дав українським підприємствам, які зацікавлені в залученні іноземних інвестицій, шанс, адже для цього фінансові результати своєї діяльності необхідно представити відповідно до міжнародно-визначених стандартів.

Розробкою, впровадженням і просуванням міжнародних стандартів аудиту займається Міжнародна федерація бухгалтерів (МФБ), метою якої є служіння інтересам суспільства, вдосконалення бухгалтерської професії на міжнародному рівні та розвиток сильної міжнародної економіки за допомогою впровадження та додержання високоякісних професійних стандартів, міжнародного зближення національних стандартів та висловлювання з питань, що викликають широкий суспільний інтерес, де професійні знання бухгалтерів найбільш вагомі [28].

Аудитор зобов'язаний дотримуватись основних принципів аудиторської етики: чесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка [29].

Стабільна діяльність підприємства залежить від правильності організації та ведення обліку діяльності підприємства, в тому числі власного капіталу. Саме тому аудит власного капіталу є найважливішим розділом проведення аудиту.

Мета аудиту власного капіталу – встановити достовірність первинних даних відносно формування та використання власного капіталу, повноти та своєчасності відображення інформації в первинних та зведених документах, облікових регістрах, правильності ведення обліку власного капіталу відповідно до установчих документів та облікової політики, достовірність відображення стану власного капіталу у звітності підприємства.

Предметом аудиту власного капіталу є всі господарські операції, які пов'язані з його формуванням та використанням під час діяльності компанії [52].

Під час проведення аудиту установчих документів і власного капіталу аудитор повинен виконати такі завдання:

1. Визначити головні відомості про суб'єкт господарювання:

- повна назва;
- код за єдиним реєстром підприємницької діяльності;
- місцезнаходження;
- дата реєстрації;
- дати внесення змін до установчих документів;
- головні різновиди діяльності;
- кількість засновників, їхні частки в статутному капіталі.

2. Визначити структуру управління економічним суб'єктом і повноваження керівників усіх рівнів під час прийняття відповідних управлінських рішень.

3. Підтвердити своєчасність та повноту внесення часток до статутного капіталу.

4. Підтвердити адекватність методів оцінки часток, що вносяться засновниками до статутного капіталу в натуральній і нематеріальній формах. Під час перевірки керуватися НП(С)БО 12, де зазначено, що майно має бути оцінено за справедливою вартістю.

5. В акціонерних товариствах підтвердити інформацію про:

- акції, на які здійснена передоплата;
- загальну суму коштів, одержаних у процесі передоплати на акції;
- акції у складі статутного капіталу за окремими типами та категоріями:
 - а) кількість випущених акцій із зазначенням неоплаченої частини статутного капіталу;
 - б) номінальну вартість акцій, зміни протягом звітного періоду у кількості акцій, що перебувають в обігу;
 - в) права, привілеї та обмеження, пов'язані з акціями, зокрема обмеження щодо розподілу дивідендів та повернення капіталу;

г) акції, що належать самому товариству, його дочірнім і асоційованим підприємствам;

д) перелік засновників і кількість акцій, якими вони володіють;

е) кількість акцій, які перебувають у власності членів виконавчого органу, та перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5 %;

ж) акції, зарезервовані для випуску згідно з опціонами та іншими контрактами із зазначенням їхніх термінів і сум:

– накопичену суму дивідендів, не сплачених за привілейованими акціями;

– суму, включену (або не включену) до складу зобов'язань, коли дивіденди були передбачені, але формально не затверджені.

6. В інших підприємствах підтвердити інформацію про:

– розподіл часток статутного капіталу між власниками;

– права, привілеї або обмеження щодо цих часток;

– зміни у складі часток власників у статутному капіталі.

7. Встановити структуру власного капіталу, проаналізувати зміни, які відбулися в структурі за декілька звітних періодів.

8. Підтвердити інформацію про залишки і зміни у власному капіталі, що відбулися протягом звітного періоду.

9. Дати оцінку системі внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку установчих документів і власного капіталу.

10. Підтвердити повноту, достовірність, об'єктивність і законність господарських операцій із власного капіталу, відображеному в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

11. Перевірити порядок розподілу прибутку, який залишається в розпорядженні економічного суб'єкта за результатами року після сплати обов'язкових платежів.

12. Перевірити правильність обчислення доходів засновників та акціонерів і утримання податку з доходів [4].

При аудиті власного капіталу підприємства перевіряється кожна його галузь окремо. Найбільшу увагу при проведенні аудиту приділяється зареєстрованому

(пайовому) капіталу, який характеризує розміри фінансового стану підприємства. Перевірці піддають інформацію про власний капітал, яка відображена у фінансовій звітності, Головній книзі, реєстрах синтетичного й аналітичного обліку, в первинних документах та інших джерелах інформації.

Із метою якісного проведення аудиту власного капіталу під час проведення аудиту на ПАТ «Київпроект» обов'язково досліджуються такі документи:

- статут суб'єкта господарювання;
- установчий договір;
- патент для суб'єктів малого підприємництва;
- протоколи зборів засновників;
- свідоцтво про державну реєстрацію;
- свідоцтво про реєстрацію в Міністерстві економіки для економічних суб'єктів за участю іноземного капіталу;
- документи, пов'язані з приватизацією та акціонуванням підприємств;
- документи, що підтверджують права власності засновників на майно, яке вноситься в оплату придбаних ними акцій під час державної реєстрації товариства за участю державних чи муніципальних підприємств;
- свідоцтва про реєстрацію в органах статистики, Державної податкової адміністрації, Пенсійному фонді, у Фонді зайнятості, Фонді соціального страхування, Фонді обов'язкового медичного страхування, в екологічних фондах;
- договори на банківське обслуговування;
- зареєстровані зміни до установчих документів;
- проспект емісії;
- реєстр акціонерів (для акціонерних товариств);
- протоколи річних зборів засновників, акціонерів;
- рішення Ради директорів або правління;
- накази і розпорядження виконавчої дирекції;
- ліцензії і дозволи на певні різновиди діяльності;
- листування із засновниками та акціонерами;

– журнали реєстрації видачі довіреностей і повноважень під час реєстрації, перереєстрації, ліквідації, реорганізації дій іншим особам (окрім керівника) суб'єкта господарювання;

– внутрішні положення;

– документи, які підтверджують внесення часток засновників до статутного капіталу в грошовій, натуральній, нематеріальній формах чи у вигляді цінних паперів (витяги банку, прибуткові касові ордери, акти оприбуткування майна, переданого в натуральній формі як внесок до статутного капіталу);

– методики оцінки часток, що вносяться до статутного капіталу в натуральній і нематеріальній формах;

– звітність за початковий період діяльності суб'єкта господарювання після державної реєстрації;

– річна звітність;

– звітність на дату ліквідації чи реорганізації економічного суб'єкта [4].

Відповідно до МСА 300 «Планування аудиту» метою аудитора є планування аудиту таким чином, щоб він був виконаний ефективно тобто потрібно розробити план аудиту та його програму (розширений план) [52].

Таблиця 2.7

Загальний план аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект»

Організація, що перевіряється			ПАТ «Київпроект»	
Період аудиту			01.01.2020-31.12.2020	
Кількість людино-годин на перевірку			20	
Керівник аудиторської перевірки			Ю.В Кацан	
Запланований аудиторський ризик			немає	
Запланована суттєвість			немає	
№	Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	Ознайомлення із загальними та установчими документами		Ю.В Кацан	

2	Аналіз наказу про облікову політику стосовно власного капіталу		Ю.В Кацан	
3	Перевірка документів, що підтверджують внески до статутного капіталу та їх відповідність даним Балансу		Ю.В Кацан	
4	Порівняння даних звітності щодо обліку власного капіталу між собою		Ю.В Кацан	
5	Перевірка операцій і підтвердження даних щодо руху за рахунками 40, 41, 42, 45, 46, 67		Ю.В Кацан	
6	Перевірка правильності розрахунків щодо формування і використання рахунків 41, 43		Ю.В Кацан	
7	Перевірка правильності визначення використання прибутку		Ю.В Кацан	
8	Перевірка достовірності і відповідності ведення обліку згідно з діючим законодавством та внутрішніми документами		Ю.В Кацан	

На відмінну від загального плану аудиту програма є більш детальною, оскільки включає характер, час та обсяги аудиторських процедур.

На основі плану проведення аудиту, аудитор розробляє програму проведення аудиту за конкретним об'єктом, яка повинна включати не тільки завдання перевірки, а й конкретні процедури аудитора в процесі проведення перевірки, джерела отримання аудиторських доказів [9].

Програма аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект» наведена в додатку В.

Шляхом проведення аудиту власного капіталу можуть бути встановлені порушення, типовими з яких є такі:

1) кредитовий залишок по рахунку 40 не відповідає сумі статутного капіталу, затвердженого в установчих документах;

2) необґрунтоване збільшення статутного капіталу за рахунок завищення вартості матеріальних цінностей, нематеріальних активів, які вносяться до статутного капіталу;

3) невнесення чи неповне внесення засновниками часток до статутного капіталу;

4) несвоєчасне внесення змін до реєстру акціонерів;

- 5) несвоєчасне оформлення вибуття і приймання нових засновників, акціонерів;
- 6) невиконання дивідендів за привілейованими акціями;
- 7) неправильне визначення часток, які вносяться засновниками до статутного капіталу;
- 8) неправильне визначення часток, які підлягають вилученню засновниками зі статутного капіталу;
- 9) відсутність підтверджуючих документів по здійснених фінансово-господарських операціях;
- 10) недооформлені й прострочені документи;
- 11) необумовлене виправлення записів у документах без необхідних підстав;
- 12) відсутність оригіналів чи засвідчених відповідно до законодавства копій документів;
- 13) фіктивні документи та операції;
- 14) не відображення здійснених операцій;
- 15) провадження діяльності без ліцензії;
- 16) неправильне обчислення податку на доходи (прибутку);
- 17) невиконання вимог нормативних документів;
- 18) інші відхилення від норм [43].

Виявлені помилки і факти шахрайства необхідно згрупувати з метою встановлення їхньої суттєвості (з огляду на об'єднаний ефект) і підготовки підсумкової аудиторської документації.

За результатами проведення аудиту всіх процесів та операцій, аудитор оформлює «Звіт незалежного аудитора» – документ, який складається після проведення аудиту, містить висновки аудитора, засвідчує достовірність звітності та відповідності вимогам законодавства, завіряється підписом і печаткою аудитора.

Представлення аудиторського висновку є найважливішою частиною процесу аудиту. Саме він є продуктом діяльності аудитора і виконує роль найважливішого засобу передачі інформації.

Аудиторський висновок розрахований на широке коло користувачів. Його публікація є свідомством того, що річний бухгалтерський звіт підприємства, як в цілому, так і в усіх деталях, відповідає чинному законодавству, методології ведення бухгалтерського обліку та є достовірним [5].

При проведенні аудиту власного капіталу за 2020 рік ПАТ «Київпроект» зазначено, що фінансова звітність відображається достовірно, фінансовий стан Товариства, його фінансові результати і грошові потоки за рік оформлені відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», помилок виявлено не було.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Проблеми обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу підприємств будівельної галузі

Як було описано в попередніх розділах роботи, власний капітал будівельного підприємства має свою структуру, кожна з частин якого підлягає окремому регулюванню на законодавчому рівні та на рівні самого підприємства.

Першою основною та загальною проблемою обліку для кожної із складових власного капіталу є недостатнє законодавче регулювання та недостатній контроль за процесом формування, оцінки та обліку складових власного капіталу. Проте впливає дана проблема на кожну складову по різному.

На законодавчому рівні відсутні затвердженні уніфіковані форми аналітичних документів, які б давали змогу відповідальним особам своєчасно відслідковувати чи внесена частка капіталу учасником товариства та чи внесена вона своєчасно, оскільки несвоєчасне внесення частки може стати наслідком неналежного виконання підприємством своїх зобов'язань та стати причиною виникнення збитків [33].

Однією з проблем обліку безпосереднього формування статутного капіталу, в тому числі на підприємствах будівельної галузі, є відносність та об'єктивність застосування облікових оцінок. Прикладом може бути необ'єктивна або нечесна, завищена або занижена, оцінка вартості основних засобів та вартості нематеріальних активів, які вносяться як частка до статутного капіталу. Чіткого законодавчого регулювання щодо оцінювання вартості не має, що дає право підприємствам самостійно оцінювати внесені активи та визначати вартість, за якою актив передається на баланс підприємства у складі статутного капіталу. І якщо при внесенні основних засобів загальні збори можуть вивчити активний ринок та визначити справедливую вартість основного засобу, то при внесенні

нематеріального активу у вигляді, наприклад, прав користування на винахід, при відсутності активного ринку на нього, оцінити власноруч вартість таких прав є неможливим. В такому разі доцільно замовляти відповідну послугу у організацій та фірм, які мають досвід та спеціальні знання з цього питання та можуть провести аналіз та дослідження вартості подібного нематеріального активу на ринку. І навіть це не гарантує об'єктивну і достовірну оцінку певного нематеріального активу, враховуючи його унікальність. Так, питання щодо оцінки внесених часток у вигляді активів є абстрактним поняттям, яке не має чіткого регулювання на рівні законодавства та достатніх методичних рекомендацій, що може призвести до викривлення показників статутного капіталу окремо і власного капіталу в цілому [32].

Взагалі, одними з головних проблем обліку власного капіталу є відсутність:

- чіткого регулювання, затверджених положень і методичних рекомендацій формування власного капіталу та його оцінки на законодавчому рівні;
- на практиці контролю з боку держави та відповідальності за процесом формування, оцінки та руху власного капіталу;
- нормативних актів з боку держави, які б давали змогу своєчасно виявляти проблеми контролюючим та регуляторним органам підприємства, структура власного капіталу яких свідчить про неможливість подальшого існування;
- затверджених уніфікованої форм первинних документів та зведених реєстрів стосовно обліку учасників, проведення переоцінок, формування та використання прибутку, формування та використання резервів;
- достатнього рівня контролю за веденням обліку власного капіталу на підприємстві всередині;
- затверджених положень стосовно обліку формування та вибуття власного капіталу всередині підприємств;

- відповідальності за невиконання управлінським персоналом та відповідальними особами вимог існуючих нормативних актів на рівні самого підприємства та держави в цілому [20].

Доцільність та ефективність роботи кожного підприємства визначається системою показників аналізу, зокрема і аналізу статутного та власного капіталу, результати якого свідчать про стан капіталу підприємства, ефективність його формування та використання.

Безперервне удосконалення системи управління капіталом – політика, яка спонукає, зобов'язує працівників, пов'язаних з управлінням капіталу, і наділяє їх повноваженнями для пошуку способів покращення показників ефективності функціонування такої системи на безперервній основі. Тому для покращення системи управління потрібно здійснювати моніторинг системи управління власним капіталом та його складовими.

Моніторинг системи управління власним капіталом – процес систематичного або безперервного збору інформації про параметри управління власним капіталом, яка може бути використана для поліпшення процесу прийняття рішення, а також як інструмент зворотного зв'язку з метою ефективного управління власним капіталом [27].

Першочерговим завданням кожного підприємства є побудування всередині підприємства такої управлінської і організаційної системи, яка б відповідала вимогам сучасної економіки та давала змогу підприємству своєчасно та ефективно аналізувати показники діяльності, в тому числі показники зміни у капіталі та його структурі, робити висновки на підставі отриманих показників та приймати управлінські рішення щодо подальшого розвитку та удосконалення.

Насамперед, першою проблемою в аналізі є використання невірних, не точних або неправдивих показників для подальших розрахунків. При оцінці власного капіталу можуть бути сформовані невірні вихідні показники, які, в свою чергу, призведуть до невірного проведеного аналізу, висновків та прийняття управлінських рішень.

Іншою проблемою є неоперативність отриманих показників. Аналітичні дані, що отримуються в результаті аналізу ґрунтуються на бухгалтерських даних на певну дату, тобто є періодичними. Так, фінансові показники для аналізу за рік можуть бути отримані тільки після затвердження річної фінансової звітності, приблизно через 30-60 днів після завершення періоду. Тобто, проведений аналіз буде неактуальним на поточну дату та не буде відображати стан власного капіталу на поточну дату [21].

Рішенням цієї проблеми може стати запровадження такої системи внутрішніх стандартів бухгалтерського і управлінського обліку на будівельних підприємствах, яка б регулювала можливість своєчасного отримання обґрунтованих показників для подальшого аналізу. В цю систему можуть входити спеціалізовані внутрішні форми фінансової звітності будівельного підприємства, що будуть розроблені спеціально під потреби користувачів такої звітності і запровадження такої інформаційної системи, яка б оперативно збирала, накопичувала та обробляла первинні дані для подальшого аналізу, а також включала і аналітичний блок, який би надавав оперативний розрахунок показників аналізу власного капіталу. Це б дало змогу своєчасно реагувати на зміни у власному капіталі, робити подальші висновки та приймати відповідні управлінські рішення.

Іншим питанням аналізу, що потребує вивчення та удосконалення, є більш глибоке вивчення показників аналізу власного капіталу будівельного підприємства. Визначення вірного значення, трактування кожного показника, оцінка впливу один на одного є невід'ємною частиною роботи аналітика, що вимагає достатніх знань не тільки в сфері аналізу, а й в діяльності конкретного підприємства в будівельній галузі, стану галузі в цілому та знання середніх показників по галузі на підставі проведених досліджень статистичних даних. Тобто, кожне будівельне підприємство, яке має на меті збільшити ефективність управління капіталом та збільшити свої фінансові результати, повинно забезпечити наявність у штаті кваліфікованого аналітика зі знанням галузі.

Керівники багатьох підприємств не виконують свої зобов'язання стосовно проведення річного аудиту фінансової звітності, як того вимагає законодавство. Це, в свою чергу, призводить до можливого накопичення помилок в бухгалтерському обліку та їх перенесення із періоду в період. Так, основною проблемою аудиту в цілому є нерозуміння бізнесом необхідності проведення самої процедури перевірки стану бухгалтерського обліку та аналізу фінансово-господарської діяльності будівельного підприємства, в тому числі і аудиту власного капіталу [33].

Наразі не існує чіткої єдиної методології аудиту власного капіталу, розробленої відповідними законодавчими органами, в тому числі з урахуванням специфіки будівельної галузі. Відсутні затверджені форми робочих аудиторських документів, що давали б змогу зафіксувати зміст самих аудиторських процедур. Кожен аудитор діє в межах стандартів, затверджених всередині аудиторської фірми, що може призводити до виникнення спірних питань між регуляторними органами та аудиторською фірмою.

Окрім того, відсутні спеціальні аудиторські інформаційні системи, які б давали змогу аудиторам отримувати:

- форми робочих документів;
- оцінювати ризики;
- планувати аудит;
- формувати аналітичні процедури;
- проводити аналіз фінансово-господарської діяльності;
- оцінювати стан бухгалтерського обліку в цілому на підприємстві, яке перевіряється;
- виконувати та фіксувати інші аудиторські процедури, які необхідні для формулювання аудиторської думки [50].

Відсутність таких уніфікованих інформаційних систем призводить до збільшенню витрат часу кваліфікованими працівниками аудиторських фірм на збір та обробку доказів і, як наслідок, до збільшення вартості самих аудиторських послуг, що, в свою чергу, призводить до низького попиту на аудиторські послуги

серед малого та середнього бізнесу. Суб'єкти господарювання не зацікавлені витратити велику кількість коштів на аудит, тому більшість не перевіряє стан свого бухгалтерського обліку, а це призводить до накопичення помилок, формування неправдивих фінансових звітів та введення в оману її користувачів.

Окремі аудиторські фірми, на підставі власного досвіду, запроваджують в межах своєї фірми такі інформаційні системи, проте для їх розробки потрібні великі фінансові вкладення, наявність кадрів, що володіють певними знаннями та навичками в програмуванні та знанні аудиторських процесів. І це є на сьогодні проблемою для звичайної української аудиторської фірми.

При аудиті власного капіталу перевірячі підлягають як показники фінансової звітності станом на певну дату, так і рух власного капіталу в межах певного періоду. Так, аудитор повинен перевірити формування статутного капіталу, його оцінку, правильність проведення та відображення в обліку переоцінок, резервів у відповідності до затвердженої облікової політики та законодавчих актів. Для цього аудитору має бути наданий доступ до повної історичної інформації, результатів попередніх перевірок, до відповідальних осіб, які можуть надати пояснення та запевнення по питаннях стосовно формування та обліку статей власного капіталу. Проте на практиці непоодинокими є випадки, коли підприємство умисно обмежує доступ до осіб або інформації з метою не виявлення відомих їм існуючих помилок. Стандарти аудиту вимагають в такому випадку аудитору оцінити вплив такого обмеження і, у разі, якщо воно має достатній вплив і перешкоджає отриманню достатніх доказів навіть відмовитися від продовження виконання завдання. Проте, законодавство не містить для аудиторів вимоги стосовно повідомлення регуляторним органом інформації про такі факти, з метою недопущення у подальшому здійснення суб'єктом господарювання діяльності, яка може завдати збитки економіці державі. Наразі таке положення щодо моніторингу та повідомлення впроваджується та удосконалюється [48].

Крім того, під час проведення аудиту власного капіталу будівельних підприємств перевірячі підлягає і первісна оцінка статутного капіталу, що був

внесений активами. Аудитор повинен застосувати свої знання та навички, або замовити послуги спеціалістів, щоб зібрати достатні докази того, що статутний капітал оцінений достовірно і не вводить в оману користувачів інформації. Така процедура призводить до великих витрат часу і, як наслідок, підвищення ціни на аудиторські послуги та збільшенню витрат для підприємства.

Одним з шляхів уникнення вищезазначеної проблеми є затвердження методики оцінки статутного капіталу, що вноситься матеріальними та нематеріальними активами, яка б була призначена для обов'язкового використання підприємствами та організаціями, в тому числі і будівельної галузі.

3.2. Напрями удосконалення обліку, аналізу та аудиту статутного капіталу

На підставі вивченого матеріалу та визначених проблем, можна сформулювати два основні напрямки удосконалення системи обліку, аналізу та аудиту власного та статутного капіталу як на рівні держави, так і на рівні підприємства.

1. На рівні держави доцільним може бути розробка та затвердження:
 - єдиної методології стосовно первинної оцінки формування власного капіталу;
 - регулятивних актів стосовно строків формування капіталу та відповідальності за ухилення від їх виконання;
 - нормативних актів з боку держави, які б давали змогу своєчасно виявляти помилки контролюючим та регуляторним органам підприємства, структура власного капіталу яких свідчить про неможливість подальшого існування;
 - уніфікованих форм первинних документів та зведених реєстрів стосовно обліку учасників, проведення переоцінок, формування та використання прибутку, формування та використання резервів;
 - єдиної методології аудиту власного капіталу;

- форм робочих документів аудиту статутного капіталу;
- спеціальних аудиторські інформаційних систем, які б давали змогу аудиторам отримувати: форми робочих документів; оцінювати ризики; планувати аудит; формувати аналітичні процедури; проводити аналіз фінансово-господарської діяльності; оцінювати стан бухгалтерського обліку в цілому на підприємстві, яке перевіряється; виконувати та фіксувати інші аудиторські процедури, які необхідні для формулювання аудиторської думки;

- удосконалення існуючих нормативних актів стосовно повідомлення аудиторами контролюючих органів про факти зловживань, шахрайських дій [33].

2. На рівні підприємства:

- розробка такої облікової політики, яка б давала змогу чітко оцінювати та формувати власний капітал підприємства.

- розробка та впровадження такої системи внутрішнього контролю на підприємстві, яка б давала змогу контролювати та своєчасно виявляти недоліки, помилки в бухгалтерському обліку та виявляти причини існування таких помилок, як-то, наприклад, умисна помилка внаслідок шахрайських дій або помилка спричинена людським фактором. Такий внутрішній контроль може передбачати перевірки внутрішніми аудиторами з метою недопущення складання та подання користувачам неправдивої первинної інформації та узагальненої інформації на рівні фінансової звітності;

- розробка та впровадження на підприємствах такої інформаційної системи, яка б давала змогу своєчасно вносити, накопичувати, обробляти первинні дані та оперативно отримувати дані стосовно змін у власному капіталі для подальшого аналізу.

- доцільно в розробку даної інформаційної системи включити автоматизацію операцій з власним капіталом для уникнення ручних проведення та коригувань. Як наслідок, це збільшить кількість автоматично сформованих кореспонденцій рахунків і зменшить ризик помилок внаслідок людського

фактору. Таким чином, якість та правдивість інформації, що буде отримана за допомогою інформаційної системи буде підвищена;

- розробка внутрішніх форм аналітичних документів стосовно обліку власного капіталу, які можуть бути основою для подальшого використання в аналізі, аудиторських перевірок тощо;

- запровадження на підприємстві форм внутрішньої звітності, які можуть бути побудовані таким чином, щоб спрогнозувати структуру власного капіталу та не допустити порушення у його формуванні та структурі. Забезпечення такою інформацією дасть змогу керівництву простежити за джерелами формування власного капіталу, виявити прострочені джерела неоплаченого капіталу.

- запровадження на підприємстві методики або положення про аналіз власного капіталу, що дозволить приймати рішення щодо підвищення ефективності його використання та рівня підвищення фінансових показників в цілому.

- забезпечення наявності в штаті кваліфікованого персоналу з обліку та аналізу, а також постійне удосконалення їх знань шляхом навчання, стажування тощо. Це може відбуватися через розробку внутрішніх нормативів, що будуть містити вимоги щодо навчання або через фіксацію даної норми у трудовому договорі з персоналом [33].

Ефективність діяльності підприємства значно залежить від розвитку та вдосконалення системи обліку і аналізу, системи управління власним капіталом. Тому кожне будівельне підприємство, яке має на меті розвиток своєї діяльності та покращення фінансових результатів діяльності, повинне чітко визначати цілі, порядок та умови збільшення (зменшення) власного капіталу. Тільки через виконання затверджених вимог нормативних документів всередині підприємства можна досягти поставлених цілей діяльності та мети створення самого підприємства в цілому.

ВИСНОВКИ

Власний капітал – це власні фінансові ресурси самого підприємства, який виступає основним фактором виробництва, оскільки є головним чинником в формуванні ринкової вартості, показником рівня ефективності, господарської діяльності підприємства. До складу власного капіталу відноситься статутний капітал, який являється фундаментом для створення і подальшого розвитку підприємства, його кредитоспроможності. Внесками до статутного капіталу можуть бути не тільки гроші, а й цінні папери, майно, інтелектуальна власність.

Для кожної організаційно-правової форми господарювання існують деякі особливості формування та подальшого використання власного та статутного капіталу, які враховують ту форму, в якій функціонує підприємство. Так, наприклад, для фізичної особи – підприємця статутний капітал є обов'язковим, приватне підприємство може само встановлювати розмір свого статутного фонду, як і товариство з обмеженою відповідальністю. В акціонерному товаристві мінімальний розмір статутного капіталу на момент його створення повинен бути не менше 1250 мінімальних заробітних плат. Тому при заснуванні підприємства, організації обліку та аудиту його діяльності та власного капіталу необхідно враховувати його організаційно-правову форму.

Кожне підприємство як при створенні, так і при функціонуванні повинно керуватись вимогами чинного законодавства та відповідними внутрішніми його документами: Статутом, Конституцією України, Законами України, законодавчими актами України, національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, наказом про облікову політику тощо.

Для обліку власного капіталу підприємства використовують четвертий клас Плану рахунків, зокрема, для обліку статутного капіталу застосовують синтетичні рахунки 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» та 46 «Неоплачений капітал». Аналітичний облік організується в розрізі видів капіталу та за його учасниками. Синтетичний облік власного капіталу при використанні журнальної форми ведеться в журналі 7, в якому здійснюється записи в порядку проведення операцій

по дебету і кредиту рахунків. Наприкінці звітнього періоду складаються форми фінансової звітності, в яких інформація щодо власного капіталу розміщується у формах «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», 4 «Звіт про власний капітал», а також 5 «Примітки до річної звітності».

Особлива актуальність управління структурою капіталу набувається в умовах, що створюють підвищений рівень ризику діяльності підприємства, тому вчасний його аналіз є можливістю стійкості під впливами різних ризиків. Аналіз динаміки та структури власного капіталу було проведено на прикладі ПАТ «Київпроект». З проведеного аналізу можливо зазначити, що найбільшу частину власного капіталу займають такі його складові, як зареєстрований (пайовий) капітал – 30%, капітал у дооцінках – 63 % та нерозподілений прибуток – 129 %. Протягом 2019-2020 рр. спостерігається зниження показників в середньому на 7,21%. Але загальна сума власного капіталу 2020 року порівняно з попереднім зросла на 2,17 % за рахунок зменшення капіталу у дооцінках. На рівень власного капіталу під час його використання впливає ряд факторів, зокрема, це чистий дохід, загальна вартість активів, чистий прибуток підприємства та інші.

Аудит власного капіталу ПАТ «Київпроект» показав, що на підприємстві фінансова звітність відображається достовірно, його фінансовий стан, фінансові результати визначені та оформлені правильно. Задля проведення аудиторської діяльності підприємства, аудитор керується Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Міжнародними стандартами аудиту та іншими нормативно-правовими актами. При перевірці аудитор використовує план та програму аудиту власного капіталу підприємства. Після закінчення аудиторської перевірки аудитор оформлює аудиторський висновок, в якому і зазначає виявлені помилки.

Проблемами обліку, аналізу та аудиту власного капіталу, в основному є відсутність: об'єктивної оцінки основних засобів, відповідальності за невиконання управлінським персоналом та відповідними особами вимог існуючих нормативних актів, можливості проведення аналізу власного капіталу в реальному

часі, оскільки його здійснення відбувається тільки після затвердження річної фінансової звітності, чіткої методології проведення аудиту як для власного капіталу, так і для інших сфер, єдиної інформаційної системи, з урахуванням специфіки діяльності підприємства тощо.

Напрямами удосконалення виявлених проблем є розробка та затвердження актів стосовно строків, первинної оцінки формування капіталу та відповідальності за ухилення від їх виконання, запровадження єдиної об'єктивної оцінки основних засобів, системи внутрішніх стандартів в бухгалтерському та управлінському обліках, єдиної методології проведення аудиту, модернізація інформаційної системи підприємства з урахуванням галузі, в якій працює підприємство.

Запропоновані шляхи удосконалення організації обліку, аналізу та аудиту статутного та власного капіталу будівельних підприємств на макро- та мікрорівнях дозволить підвищити ефективність використання та управління капіталу підприємства, сприятиме його оптимізації та дозволить зацікавленим користувачам інвестувати свої внутрішні ресурси задля підвищення економічного розвитку країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз DUPONT. URL: <https://ua.nesrakonk.ru/dupontanalysis/>.
2. Аналітичний облік. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Аналітичний_облік.
3. Арсенюк А.В. Методичні аспекти проведення аудиту власного капіталу. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2017. №6.
4. Аудит: методика і організація: навч.посібник. / [Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, Ю.І. Мізік, О.О. Конопліна]. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 319 с.
5. Аудиторський висновок. URL: http://proaudit.com.ua/audit/audit_result/auditorskii-visnovok.html.
6. Безкоровайна Л.В. Особливості обліку власного капіталу на підприємствах. *Вісник Миколаївського національного університету імені В.Л. Сухомлинського*. 2015. №4. URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/200.pdf>.
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
8. Булка А.О., Петченко М.В. Аналіз структури капіталу ПАТ «Укртатнафта». *Економіка та управління підприємствами*. 2018. С.385-391. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/66.pdf.
9. Виноградова О.М. Види планів аудиторської фірми, їхнє значення та використання. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. С.654.
10. Вороная Н. Форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». 2019. №7. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/january/issue-07/article-42041.html>.
11. Вороная Н., Чернишова Н. Форма №4 «Звіт про власний капітал». 2018. №06. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/january/issue-06/article-33435.html>.
12. Гонтаровський С. Зменшення статутного капіталу публічного акціонерного товариства: послідовність дій. URL: https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ001093.

13. Господарський Кодекс України від 12.01.2022 р. № 1962-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
14. Гура І.О. Облік видів економічної діяльності. Навч. посіб. К.: Знання, 2004. 541 с.
15. Гутрац К. Статутний капітал підприємства та його формування. URL: https://ua.prostopravo.com.ua/prava_biznesu/stvorennya_biznesu/statti/statutniy_kapital_pidpriemstva_ta_yogo_formuvannya#3.
16. Державне підприємство «Укрархбудінформ». URL: <http://budinform.org.ua>.
17. Єпіфанова І.Ю. Методика оцінювання прибутковості підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. №12. С.251-254.
18. Житарюк Н.В. Особливості формування власного капіталу за організаційно- правовою формою діяльності підприємства. *Буковинська державна фінансова академія*. URL: http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/48470.doc.htm.
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291. URL: <https://i.factor.ua/ukr/law-90/section-536/article-10943/2014-02-08/>.
20. Іщенко Я.П. Формування та облік власного капіталу в товариствах з обмеженою відповідальністю: стан нормативно-правових врегулювання. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №1. С.143-146.
21. Камінська Т.Г. Управлінський облік, аналіз і контроль в системі менеджменту на підприємстві. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/upravlinskiy-oblik-analiz-i-kontrol-v-sistemi-menedzhmentu-na-pidpriemstvi.html>.
22. Капітал. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Капітал>.
23. Київпроект. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Київпроект>.

24. Кириченко О.А. Нормативно-правове регулювання системи економічної безпеки підприємства. *Загальні питання економіки. Інвестиції: практика та досвід*. 2009. №12. С.31-34.

25. Класифікація організаційно-правових форм господарювання: Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.05.2004 р. №97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0097609-04#Text>

26. Короташ Я.О. Поняття та функції статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю. *Господарське право та процес*. 2017. №2. 2ч. С.55-61.

27. Кудіна І.О., Старченко О.С. Власний капітал підприємства як економічна категорія та його облік. *Класичний приватний університет*. 2017. №5(05). С. 346-351. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2017/5_05_uk/65.pdf .

28. Михальчишина Л.Г. Розвиток аудиторської діяльності в Україні із запровадженням міжнародних стандартів аудиту. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/rozvitok-auditorskoi-diyalnosti-v-ukraini-iz-zaprovadzhennyam-mizhnarodnih-standartiv-auditu.html>.

29. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf.

30. Мінімальні розміри статутних капіталів господарських товариств. URL: <https://services.dtkr.ua/catalogues/indexes/10>.

31. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

32. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>.

33. Нікульникова Т.Г. Удосконалення обліку та аналізу власного капіталу на прикладі ТОВ «АгроТрейд». *Причини та генезис розвитку українського аудиту в напрямку його соціальної орієнтації*. №7. С.26-31.

34. Нормативна база України. [сайт]. URL: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/>.

35. Нормативно-правове регулювання. Міністерство розвитку громад та територій України. [сайт]. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/derzhavniy-arhitekturno-budivelniy-kontrol-ta-naglyad/normativno-pravove-regulyuvannya/>.

36. Облік власного капіталу та забезпечення зобов'язань. *Новомосковський фаховий кооперативний коледж економіки та права ім. С.В. Литвиненка*. URL: <http://nkkep.com/wp-content/uploads/2020/03/Lektsiya-10-FO-OO-21-19.03.pdf>.

37. Облікові реєстри, техніка і форми бухгалтерського обліку. URL: <http://www.refine.org.ua/pageid-583-6.html>.

38. Онищенко В. Статутний капітал підприємства. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7256-statutniy-kaptal-pdprimstva>.

39. Погрішук Г.Б. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні. *Економіка та держава. Економічна наука*. 2020. №7. С.16-23.

40. Положення про Державну інспекцію архітектури та містобудування України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2020 р. №1340. URL: <https://diam.gov.ua/polozhennya-pro-diam>.

41. Порядок збільшення (зменшення) статутного капіталу акціонерного товариства: Закон України від 07.08.2019. № z0754-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0805-18#Text>.

42. Порядок збільшення (зменшення) статутного капіталу акціонерного товариства: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.06.2018 р. №385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0805-18#Text>.

43. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 05.01.2022. № 1965-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.

44. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 15 липня 2021 року № 1667-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T182275?an=1>.
45. Продаж неоплаченої частки в ТОВ. URL: <http://yefimov.com.ua/?p=4507#:~:text>.
46. Регістри бухгалтерського обліку. URL: <https://buhgalter911.com/uk/blanki/pervichnye/registri-obliku/>.
47. Річна інформація емітента цінних паперів за 2020 рік. *Публічне акціонерне товариство «Київпроект»*. 2021. №2. С.20.
48. Рубейкін В.А. Організація та методика аудиту фінансової звітності. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2016. №4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4924>.
49. Самойлова Т.А. Джерела формування фінансового капіталу підприємства. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/dzherela-formuvannya-finansovogo-kapitalu-pidpriemstva.html>.
50. Стадії та процедури аудиту, аудиторські докази, робочі документи аудитора. URL: <https://buklib.net/books/30647//>.
51. Статутний фонд приватного підприємства. URL: <https://reestrator.com.ua/the-authorized-fund-of-private-enterprises>.
52. Цукан Л.А. Планування аудиторської перевірки власного капіталу підприємства. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №3.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

		КОДН		
		2019	01	01
Підприємство	<i>Публічне акціонерне товариство "Київпроект"</i>			
Територія	<i>Україна, м. Київ, Шевченківський р-н</i>			
Організаційно-правова форма господарювання	<i>Акціонерне товариство</i>			
Вид економічної діяльності	<i>Надання в оренду власного нерухомого майна</i>			
Середня кількість працівників ¹	<i>76</i>			

Одиниця виміру: *тис. грн.* без десятих частки знака (окрім розділу IV Звіту про фінансовий результат (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Адреса, телефон: *010030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 16-22*

Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на "31" грудня 2018 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рляка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Примітки
1	2	3	4	5
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ				
Нематеріальні активи	1000	189	183	5.1, 2.3
первісна вартість	1001	260	230	
накопичена амортизація	1002	71	47	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 899	2 767	5.2
Основні засоби	1010	19 211	24 752	5.3
первісна вартість	1011	38 155	44 452	
знос	1012	18 944	19 700	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	180		5.4, 2.3
інші фінансові інвестиції	1035	2 854	2 419	5.5
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	5 323		5.6

Відстрочені податкові активи	1045	45	45	5.14
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090	3 800		5.7
Усього за розділом I	1095	33 501	30 166	
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ				
Запаси	1100	352	2 343	5.8
Виробничі запаси	1101	352	1 094	
Незавершене виробництво	1102		1 249	
Готова продукція	1103			
Товари	1104			
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестраховування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	4 523	2 272	5.9
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 482	3 651	5.9
з бюджетом	1135	193	77	5.9
у тому числі з податку на прибуток	1136	165	57	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 601	6 497	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	619	596	5.10
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	619	596	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	12	27	
Усього за розділом II	1195	10 782	15 463	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
БАЛАНС	1300	44 283	45 629	
ПАСИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	Примітки

1	2	3	4	
I. Власний капітал				<i>5.11</i>
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12 215	12 215	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	-25 738	-26 293	
Додатковий капітал	1410			
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1 832	1 832	
Нерозподілений прибуток (непокріплений збиток)	1420	51 516	51 932	
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430	-22	(22)	
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	39 803	39 664	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благочайна допомога	1526			
Страхові резерви	1530			
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1531			
Резерв збитків або резерв належних виплат	1532			
резерв незароблених премій	1533			
інші страхові резерви	1534			
Інвестиційні контракти	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	259	253	<i>5.13</i>
розрахунками з бюджетом	1620	1 004	651	<i>5.13</i>
у тому числі з податку на прибуток	1621			
розрахунками зі страхування	1625			<i>5.13</i>
розрахунками з оплати праці	1630			<i>5.13</i>
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 294	3 435	<i>5.13</i>

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	923	1 256	5.12
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690		370	
Усього за розділом III	1695	4 480	5 965	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
БАЛАНС	1900	44 283	45 629	

Керівник

Гладуник Р.М.

П.І.Б.

Головний бухгалтер

Орел Р.В.

П.І.Б.

Підприємство Публічне акціонерне товариство "Київпроект" за СДРНОУ
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДН

2019 01 01

04012780

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	93	710	
збиток	2195	-	-	

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КИЇВПРОЕКТ»

Фінансова звітність за 2019 рік

Звіт про фінансовий стан
на 31 грудня 2019 року
(у тисячах українських гривень)

		КОДИ		
		2020	01	01
Підприємство	<u>Публічне акціонерне товариство "Київпроект"</u>	04012780		
Територія	<u>Україна, м. Київ, Шевченківський р-н</u>	8039100000		
Організаційно-правова форма господарювання	<u>Акціонерне товариство</u>	230		
Вид економічної діяльності	<u>Надання в оренду власного нерухомого майна</u>	68.20		
Середня кількість працівників	<u>73</u>			

Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Адреса, телефон 010030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 16-22

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на "31" грудня 2019 року

Форма № 1

Код за
ДКУД

1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Примітки
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ				
Нематеріальні активи	1000	183	178	5.1, 2.3
первісна вартість	1001	230	268	
накопичена амортизація	1002	47	90	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 767	5 621	5.2
Основні засоби	1010	24 752	24 626	5.3
первісна вартість	1011	44 452	43 740	
знос	1012	19 700	19 114	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
інші фінансові інвестиції	1035	2 419	1 225	5.5
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			5.6
Відстрочені податкові активи	1045	45		5.14
Інші необоротні активи	1090			5.7

Усього за розділом I	1095	30 166	31 650	
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ				
Запаси	1100	2 343	4 164	5.8
Виробничі запаси	1101	1 094	170	
Незавершене виробництво	1102	1 249	3 994	
Готова продукція	1103			
Товари	1104			
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2 272	3 088	5.9
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за наданими авансами	1130	3 662	1 538	5.9
з бюджетом	1135	77	22	5.9
у тому числі з податку на прибуток	1136	57		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 497	5 093	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	596	305	5.10
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	596	305	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Інші оборотні активи	1190	27	92	
Усього за розділом II	1195	15 474	14 302	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
БАЛАНС	1300	45 640	45 952	
ПАСИВ				
I. Власний капітал				
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	12 215	12 215	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	-26 293	-27 447	
Додатковий капітал	1410		11	
Висхідний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1 832	1 832	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	51 943	53 671	
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430	-22		

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КИЇВПРОЕКТ»**

Фінансова звітність за 2019 рік

Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	39 675	40 282	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		570	
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Усього за розділом II	1595		570	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	253	310	5.13
розрахунками з бюджетом	1620	651	785	5.13
у тому числі з податку на прибуток	1621		34	
розрахунками зі страхування	1625			5.13
розрахунками з оплати праці	1630			5.13
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 435	3 187	5.13
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточні забезпечення	1660	1 256	818	5.12
Доходи майбутніх періодів	1665			
Інші поточні зобов'язання	1690	370		
Усього за розділом III	1695	5 965	5 100	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста партія активів недержавного пенсійного фонду	1800			
БАЛАНС	1900	45 640	45 952	

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КИЇВПРОЕКТ»

Фінансова звітність за 2019 рік

Звіт про сукупний дохід
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(у тисячах українських гривень)

Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Київпроект" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2020	01	01
	за ЄДРПОУ		04012780		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	2 615	535	
збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(887)	(108)	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	

Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Київпроект" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2021	01	01
	за ЄДРПОУ		04012780		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	1542	2633	
збиток	2195	-	-	

			КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)			2021	01	01
Публічне акціонерне товариство					
Підприємство	"Київпроект"	за ЄДРПОУ	04012780		
Територія	Україна, м. Київ, Шевченківський р-н	за КОАТУУ	8039100000		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності	Надання в оренду власного нерухомого майна	за КВЕД	68.20		

Середня кількість працівників ¹ 39

Одиниця виміру: тис.грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Адреса, телефон 010030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 16-22

Складено (роботи позначені "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на "31" грудня 2020 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Примітки
I	2	3	4	5
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ				
Нематеріальні активи	1000	178	26	5.1, 2.3
первісна вартість	1001	268	144	
накопичена амортизація	1002	90	118	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5 621	5 621	5.2
Основні засоби	1010	24 626	23 649	5.3
первісна вартість	1011	43 740	43 402	
знос	1012	19 114	19 753	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			5.4, 2.3
інші фінансові інвестиції	1035	1 225	295	5.5
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			5.6
Відстрочені податкові активи	1045			5.14
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			5.7
Усього за розділом I	1095	31 650	29 591	
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ				
Запаси	1100	4 164	4 139	5.8

Виробничі запаси	1101	170	501	
Незвершене виробництво	1102	3 994	3 638	
Готова продукція	1103			
Товари	1104			
Поточні біологічні активи	1110			
Депонити перестраховання	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3 088	3 237	5.9
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 538	1 681	5.9
з бюджетом	1135	22	13	5.9
у тому числі з податку на прибуток	1136		2	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 093	4 635	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	305	182	5.10
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	305	182	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховника у страхових резервах	1180			
у тому числі як:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	92	161	
Усього за розділом II	1195	14 302	14 048	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
БАЛАНС	1300	45 952	43 639	

I. Власний капітал				<i>5.11</i>
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	12 215	12 215	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	-27 447	-25 841	
Додатковий капітал	1410	11	11	
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1 832	1 832	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	53 671	52 941	
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	40 282	41 158	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	570		
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви	1530			
у тому числі як:				
резервах довгострокових зобов'язань	1531			
Резерв збитків або резерв належних виплат	1532			
резерв незароблених премій	1533			
інші страхові резерви	1534			
Інвестиційні контракти	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	570		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна заборгованість за:			93	
довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	310	255	<i>5.13</i>
розрахунками з бюджетом	1620	785	677	<i>5.13</i>
у тому числі з податку на прибуток	1621	34		
розрахунками зі страхування	1625			<i>5.13</i>
розрахунками з оплати праці	1630			<i>5.13</i>
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 187	1 156	<i>5.13</i>
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	818	298	<i>5.12</i>

Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	-	2	5,13
Усього за розділом III	1695	5 100	2 481	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами	1700	-	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-	
БАЛАНС	1900	45 952	43 639	

ДОДАТОК Б

Таблиця Б.1

Порядок формування капіталу в залежності від організаційно-правової форми

Організаційно-правова форма підприємства	Установчі документи	Виконавчі органи	Назва капіталу	Порядок формування капіталу
Акціонерне товариство (ПрАТ, ПАТ)	Установчий договір, статут	Правління або інший орган, передбачений статутом, на чолі з головою правління	Статутний капітал	Сума акцій акціонерів рівної номінальної вартості, але не менше суми, еквівалентної 1250 мінімальним заробітним платам
Товариство обмеженою відповідальністю (ТЗОВ)	Установчий договір, статут	Колегіальний (дирекція), або одноосібний (директор)	Статутний капітал	Сума часток учасників, яка повинна становити не менше суми, еквівалентної 100 мінімальним заробітним платам
Товариство з додатковою відповідальністю (ТЗДВ)	Установчий договір, статут	Колегіальний (дирекція), або одноосібний (директор)	Статутний капітал	Сума часток учасників, яка повинна становити не менше суми, еквівалентної 100 мінімальним заробітним платам
Повне товариство	Установчий договір	Усі учасники (засновники), або один чи декілька з них, які виступають від імені товариства	Складовий капітал	Сукупність внесків учасників відповідно до установчого договору у сумі, необхідній для забезпечення діяльності підприємства
Командитне товариство	Установчий договір	Виключно учасники з повною відповідальністю	Складовий капітал	Сукупність внесків учасників відповідно до установчого договору у сумі, необхідній для забезпечення діяльності підприємства

ДОДАТОК В

Таблиця В.1

Програма аудиту власного капіталу ПАТ «Київпроект»

№	Завдання і процедури перевірки	Аудиторські докази	Термін виконання (дні)
1	Ознайомлення із загальними та установчими документами		5
1.1	Ознайомлення із установчим договором, статутом	Установчий договір, Статут	
1.2	Ознайомлення із свідоцтвом про державну реєстрацію	Свідоцтво про державну реєстрацію	
1.3	Ознайомлення з дозволами і ліцензіями на право займатись проектуванням цивільного будівництва, відтворенням духовної спадщини	Дозволи, ліцензії, сертифікати	
1.4	Ознайомлення з протоколами загальних зборів акціонерів	Протоколи	
2	Аналіз наказу про облікову політику стосовно власного капіталу		3
2.1	Аналіз правильності оформлення Наказу про облікову політику	Наказ про облікову політику	
2.2	Перевірка робочого плану рахунків при їх застосуванні	План рахунків за 2020 рік	
2.3	Перевірка і ознайомлення з посадовими обов'язками бухгалтера, який займається обліком власного капіталу	Посадова інструкція	
3	Перевірка документів, що підтверджують внески до статутного капіталу та їх відповідність даним Балансу		5
3.1	Порівняння даних Статуту з даними Балансу за статтю «Зареєстрований (пайовий) капітал»	Статут, Баланс	
3.2	Перевірка наявності первинних документів щодо правильності їх оформлення, і внесків активів при формуванні статутного капіталу	Акт оцінки внеску, Акт приймання-передачі основних засобів, Матеріальний ордер	
3.3	Визначення терміну погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу і виконання цих термінів	Статут, Баланс, первинні документи	
4	Порівняння даних звітності щодо обліку власного капіталу між собою		3
4.1	Порівняння пасиву Балансу зі Звітом про власний капітал	Баланс, Звіт про власний капітал	
4.2	Ознайомлення з усіма операціями щодо змін складових власного капіталу протягом року і фіксація їх у робочих документах	Баланс, Звіт про власний капітал, первинні документи	
5	Перевірка операцій і підтвердження даних щодо руху за рахунками 40, 41, 42, 45, 46,		4

	67		
5.1	Аналіз змін, які відбулись за звітний період за рахунками 40, 42, 46	Журнал 7, відомість 5-м, первинні документи, протоколи загальних зборів	
5.2	Перевірка формування цін, рішення про викуп чи реалізацію акцій власної емісії та відображення руху акцій за рахунком 45	Журнал 7, відомість 5-м, первинні документи, протоколи загальних зборів	
6	Перевірка правильності розрахунків щодо формування і використання рахунків 41, 43		5
6.1	Перевірка правильності та доцільності формування резервного капіталу	Первинні документи, Звіт про власний капітал, Баланс	
6.2	Перевірка правильності уцінки (дооцінки) товариства	Журнал 7, первинні документи, Звіт про власний капітал, Баланс	
7	Перевірка правильності визначення використання прибутку		2
7.1	Перевірка правильності відображення операцій з визначенням прибутку (збитку) на рахунках бухгалтерського обліку, фінансової звітності	Журнал 7, Звіт про фінансові результати	
8	Перевірка достовірності і відповідності ведення обліку згідно діючого законодавством	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Міжнародні стандарти фінансової звітності	2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури
ПРЕДСТАВНИЦТВО «ПОЛЬСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК» (PAN)

ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИСУ ЕКОНОМІКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ

**Матеріали доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції
4-5 листопада 2021 року
м. Київ**

**У двох частинах
*Частина I***

Київ 2021

Редакційна колегія:

Лич В.М. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури;

Згалаат-Лозинська Л.О. – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури;

Іванова Т.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури

Відповідальний за випуск Згалаат-Лозинська Л.О., доктор економічних наук

Рекомендовано до видання оргкомітетом міжнародної науково-практичної конференції, протокол № 2 від 6 грудня 2021 року.

Проблеми генезису економіки інтелектуально-інноваційного капіталу: матеріали доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 4-5 листопада 2021 року) у 2-х ч. / за заг. ред. В. М. Лича. – Ч. 1. – Київ: КНУБА, 2021. – 168 с.

Викладено матеріали доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми генезису економіки інтелектуально-інноваційного капіталу», розглянуто тенденції сучасного становлення економіки інтелектуально-інноваційного капіталу як нового способу виробництва, що визначається прогресом науки й техніки, розвитком високих технологій та наукомістких виробництв, нові підходи до формування систем менеджменту, маркетингу, оподаткування, інноваційної діяльності, раціональне використання яких у поєднанні з іншими еколого-економічними умовами забезпечує досягнення нової якості економічного розвитку, що ґрунтується на знаннях.

За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми відповідальність несуть автори публікацій

Єгорова О.А.	
ОБЛІК ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ ЯК СКЛADOVA АУДИТУ ВИКОРИСТАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	129
Корнієнко С. О.	
ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	135
Макаревич В. В.	
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	135
Матвієнко Д. А.	
ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ АКТИВІВ – МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	138
Остапенко О. Й.	
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	143
Прокопенко І. Г.	
АНАЛІЗ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ	145
Распопова А.В.	
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	149
Рябоконт О. О.	
МЕТОДИКА АУДИТУ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	152
Скиба Ж.В.	
РОЗРАХУНОК СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ У 2021 РОЦІ.....	155
Тимченко Д.Т.	
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	158
Торхова О. В.	
ОБЛІК І АУДИТ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	159
Тригак Є.Ю.	
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	160

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах господарювання керівники будівельних підприємств не завжди виконують вимоги чинного законодавства стосовно проведення аудиту річної фінансової звітності, що призводить до накопичення помилок у фінансовому обліку та звітності компаній та їхнього перенесення з одного звітного періоду до іншого, спотворюючи реальний стан. Нерозуміння необхідності проведення аудиторської перевірки стану обліку та фінансової звітності, в тому числі власного капіталу, викликає певні проблеми як у самого підприємства, так і користувачів фінансової звітності, що приймають рішення на її основі.

При проведенні аудиту власного капіталу будівельного підприємства аудитор перевіряє показники обліку та фінансової звітності станом на певну дату, рух власного капіталу та його складових в межах певного періоду. Під час перевірки ретельно потрібно оцінити порядок формування зареєстрованого капіталу, його оцінку, правильність проведення та відображення в обліку переоцінок, резервів відповідно Наказу про облікову політику, статуту та законодавчих вимог. Задля формування об'єктивної думки аудитору має бути наданий доступ до всієї інформації, пов'язаної зі створенням підприємства та його функціонуванням, результатів попередніх перевірок, відповідальних осіб, що можуть надати необхідні пояснення стосовно формування, оцінці та обліку складових власного капіталу будівельного підприємства [1, с. 44].

Проте аудиторська практика свідчить про непоодинокі випадки умисного обмеження доступу аудитора до осіб або необхідної інформації, що є випадками шахрайства з боку відповідних осіб. Під час таких випадків стандарти аудиту передбачають оцінку аудитором впливу таких обмежень, у разі перешкоджання отриманню об'єктивних доказів, відмовитися від продовження аудиторської перевірки. Чинне законодавство не передбачає вимог до аудиторів про повідомлення щодо виявлених випадків шахрайства в діяльності підприємств, які можуть завдавати збитки економіці країни, до регуляторних органів.

Під час проведення аудиту власного капіталу будівельного підприємства потрібно перевірити первісну вартість статутного капіталу, що був внесений засновниками у вигляді матеріальних та нематеріальних активів та зібрати достатні докази достовірної оцінки статутного капіталу. Це призводить до збільшення витрат часу та вартості аудиторських послуг. Проте це може бути вирішено шляхом затвердження методики оцінки статутного капіталу, що вноситься такими активами [2, с.28].

До основних проблем, з якими стикаються аудиторські фірми при проведенні аудиту діяльності будівельних підприємств, в тому числі власного капіталу, можна віднести наступні: відсутність єдиної методології аудиторської перевірки власного капіталу з урахуванням особливостей діяльності будівельних підприємств, розробленої відповідними державними органами; затверджених форм робочих документів аудитора, що фіксують зміст аудиторських процедур; спеціальних інформаційних систем аудиторських фірм, які б сприяли отриманню відповідних форм робочих документів аудитора, оцінці аудиторських ризиків, порядку планування аудиту, добірці аналітичних процедур, аналізу діяльності з метою формулювання об'єктивної аудиторської думки.

Кожен аудитор під час проведення аудиту власного капіталу діє в межах внутрішніх стандартів аудиторської фірми, що може спричинити виникнення спірних питань між регуляторами та самою фірмою.

Відсутність визначеного порядку проведення аудиторської перевірки, уніфікованих форм робочих документів аудитора, інформаційних систем призводить до збільшенню витрат часу на збір та обробку доказів, як наслідок, до збільшення вартості аудиторських послуг, що призводить до низького попиту на аудиторські послуги, неготовність нести великі витрати на це задля виправлення помилок, спотворює реальний стан обліку та фінансової звітності та сприяє помилковим висновкам користувачів.

Список використаних джерел:

1. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Аудит: методика і організація: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 319 с.
2. Нікульникова Т.Г. Удосконалення обліку та аналізу власного капіталу на прикладі ТОВ «АгроТрейд» /Причини та генезис розвитку українського аудиту в напрямку його соціальної орієнтації. №7. С.26-31.